

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

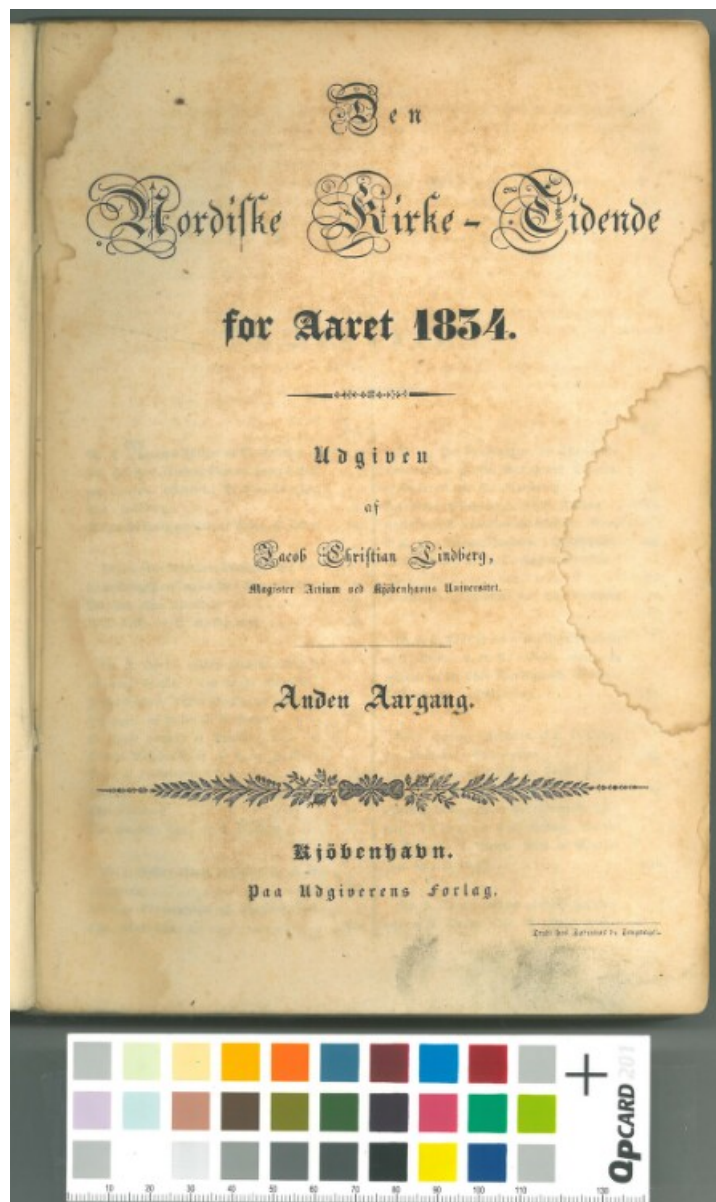
Titel: Den Danske Rim-Krönike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Den Danske Rim-Krönike", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1834_539-txt-shoot-idm103/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

I n d h o l d.

	Sæl.		Sæl.
Nr. 1. Nyaaers Biale af T. Gjelten . . .	1.	Nr. 5. Om Daabstygten, det Theologiske	65.
Om fr. Prof. Nisens Bemærkninger i Ber-	3.	Seminarium og fr. Stiftsprovst Clausen,	66.
ger, Rosum. (Stamet.) Af Magister Jac.	3.	af Pøtke N. S. Grundtvig	68.
Chr. Lundberg	31.	Arvidensci Niisgaardens, af E. Møller . .	68.
Det danske Religionsblad, af Pøtke J. Berg.	31.	Christiansi Truens Gesselskabs Skrifter. Sam-	68.
		af C. P. Petersen, Candidat i Philosopheri.	68.
Nr. 2. De Myndets Betragtninger over	37.	Et Sogndag af L. C. Hagen, Candidat i	77.
de christelige Trostærdenne. Sam. af Magi-	37.	Theologien	79.
ster Jac. Chr. Lundberg	39.	Planlægning, af Magister Jac. Chr. Lundberg	79.
Kristl. Kirke, af D. W. Andersen	39.		
Nr. 3. Om det mættelige Færdighed inden de	33.	Nr. 6. Et Par Ord om en christelig Opdragelse	81.
edseerne Præster i den danske Særskede.	33.	af N. Vedem, V. D. M. i Waisel, oversat og	81.
I Røndeing af Pastor Dastholms essentlige	33.	meddelte af P. Chr. Kierkegaard, Doctor i	81.
Prædinger, af Pastor P. N. Jensen	33.	Philosopheri. (Parisferet)	81.
Et Dyrer besøger af Herrens Haand til	45.	Nr. 7. Herrens og Kvindens, af C. P. Peter-	97.
Fellesk Beskæftigelse, af J. N. v. Solstein,	45.	sen, Candidat i Philosopheri	97.
Øvelse til Hølleinberg	45.	Proser af Sarsvold Steik om Christl. Person	99.
Religiøse Efterretninger af Magister Jac.	46.	o. f. v., af Pastor L. D. Keth	99.
Chr. Lundberg	46.	Christlige Betragtninger med tilførende Psal-	106.
Den frugtbare Treen, af E. Møller	47.	mer. Til Brug ved Hus- Andagte, udgivet	106.
Nr. 4. Gylde: Hæret, af Pøtke N. S. S.	49.	af Pastor W. N. Weyer. Sam. af Magister	106.
Grundtvig	49.	Jac. Chr. Lundberg	106.
Næstlige Christenloger af Magister Jac.	62.	Nr. 8. Et Par Ord om en christelig Opdragelse	106.
Chr. Lundberg	62.	af N. Vedem, V. D. M. i Waisel, oversat	106.

III	IV
og meddelte af P. Chr. Bierkegaard, Doctor i Philosophien (Slutning) 143.	Et gammelt Ord, af Cl. Chr. Garmsten 233.
Henriette 128.	Dr. M. Luther (om Gudsret, af Magister Jac. Chr. Lindberg 236.
Mr. 9. Om Prof. Clausens „Dante-Lære“ i Maanedsskrift for Literatur, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Fortættelse) 129.	Kongenial over Teeren, af Magister Jac. Chr. Lindberg 248.
Handens fulde Beskrivelse af P. C. Petersen, Candidat i Philosophien 144.	Dr. W. Nothe om hembolke Byggt, af Ma- gister Jac. Chr. Lindberg 248.
Mr. 10. Om Prof. Clausens „Dante- Lære“ i Maanedsskrift for Literatur, af Magi- ster Jac. Chr. Lindberg. (Slutning) 145.	Ordspog, af Cl. Chr. Garmsten 240.
Mr. 11. Himmerrigt Njæ paa Jorden, af P. C. Petersen, Candidat i Philosophien 161.	Mr. 15. Kong Frederiks Jubelaar, af T. Sellefsen 231.
Om Hans Holgerordrigtheds Hr. Bispep Dr. N. Møllers og Hr. Pastor C. C. Bojsens offentlige Prædinger om Daads-Fagten, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Fortættelse). 161.	Den engelske Proff John Sartley Maade Skæftene, af J. S. Senger, Lic. i Theologien. 243.
Mr. 12. Om Hans Holgerordrigtheds Hr. Bispep Dr. N. Møllers og Hr. Pastor C. C. Bojsens offentlige Prædinger om Daads-Fag- ten, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Fortættelse). 177.	Kirkelige og literære Efterretninger, af Magi- ster Jac. Chr. Lindberg 251.
Overal ved en Magister Promotion i Højskole, af N. A. Nicander. Paa Dansk meddelte af E. Møllers 191.	Mr. 16. Om Hans Holgerordrigtheds Hr. Bispep Dr. N. Møllers og Hr. Pastor C. C. Bojsens offentlige Prædinger om Daads-Fag- ten, af Mag. Jac. Chr. Lindberg (Slutning). 257.
Ordspog, af Cl. Chr. Garmsten 192.	Kirkelige og literære Efterretninger af Ma- gister Jac. Chr. Lindberg 283.
Mr. 13. Paaske-Viisen, af Pastor N. S. S. Grundtvig 193.	Mr. 17. For Skoleene ved Herrens Bærd, af P. C. Petersen 289.
Den hellige Olavs, af P. C. Petersen, Can- didat i Philosophien 214.	Om Ordets Udbredelse blandt Freløstingene, af Pastor A. Simonsen, Candidat ved Freder- siks-Kirken 292.
Paaske-Næsten, af T. Sellefsen 216.	Kirkelige Efterretninger. Forsamlingens for Kirken, af Magister Jac. C. r. Lindberg. 300.
Paaske-Falsk, af E. Møllers 218.	Naar-Plumme, af T. Sellefsen 303.
Om Hans Holgerordrigtheds Hr. Bispep Dr. N. Møllers og Hr. Pastor C. C. Bojsens offentlige Prædinger om Daads-Fagten, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Fortættelse) 219.	Mr. 18. En Christen i Udenbigheden, af E. Møllers 305.
Mr. 14. Om Hans Holgerordrigtheds Hr. Bispep Dr. N. Møllers og Hr. Pastor C. C. Bojsens offentlige Prædinger om Daads-Fag- ten, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Fortættelse) 225.	Et Ord i Anledning af den Medfærdige og vedlige Rindes Mand, som viser sig baade i Sænen og Kirken, af J. Madsen 309.
	Recess af Berragingsstaade af Jobedem og Christedem. I. Dei jødiske Jøds Fødsel og Mellem. Efter Tacitus, II. Christen forfølgte under Keiser Nero, der berde sat Jød paa Hem, men togte at vakte Mistænkte over paa de Christne. Efter Tacitus. III. Dr. Christen i Udenbigheden under Keiser Trajan. Af Plinius den Ældre. Efterretning. Af P. Chr. Bierkegaard, Doctor i Philosophien. 312.

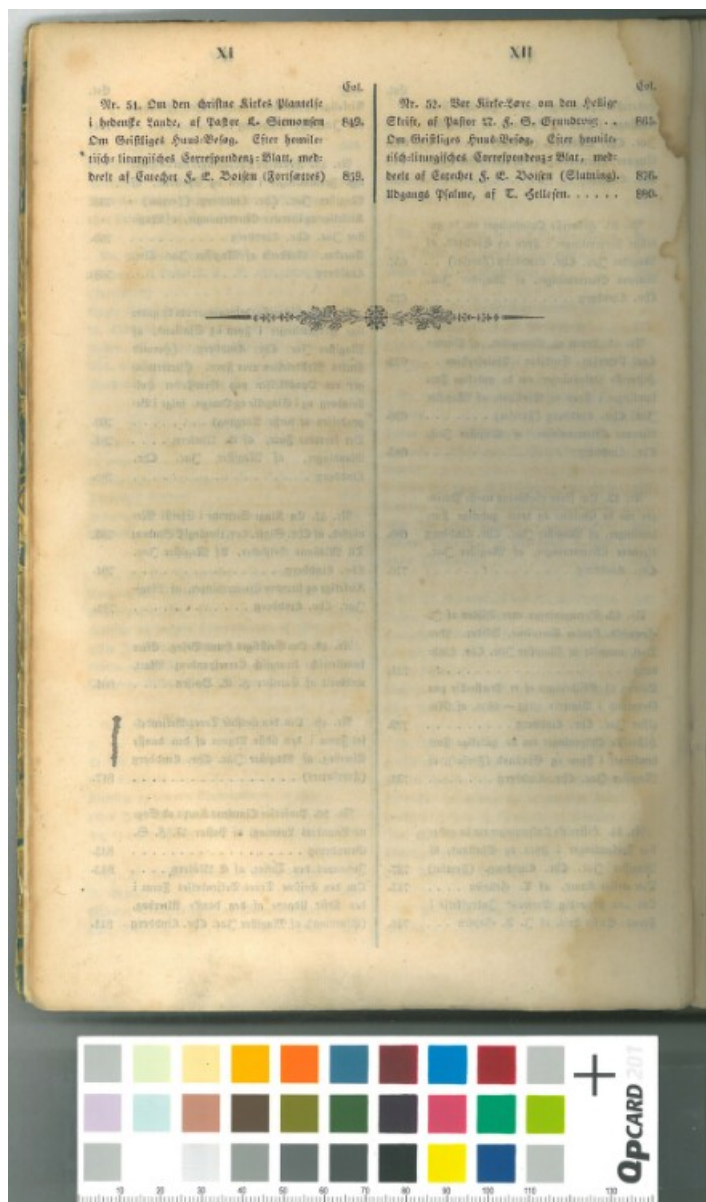

V	VI
<p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 326</p> <p>Nr. 19. Nylidende Subvinctus, af Pastor N. S. S. Grundtvig 321</p> <p>N. S. S., af A. C. Sagen, Sandhed i Theologien 323</p> <p>Nogle Bemærkninger angaaende Stelen til Kristus Forældres nærmere Oerensigt, af Chr. Sigm. Ley, Theologisk Student . . . 326</p> <p>Næmnelighed, af Chr. Sigm. Ley, Theologisk Student 331</p> <p>Himmelfærdens Hvalne, af T. Sellen . . . 333</p> <p>Kiøstlige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 331</p> <p>Wilde Lærter have læst endelsteds, om han havde levet i vore Dage, af Chr. Sigm. Ley, Theologisk Student 338</p> <p>Nr. 20. Hvide Hymne, af E. Møller 337</p> <p>Om Dr. Sabers Hæderens i Anledning af Niinales Forandring, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Fortætt.) 339</p> <p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 317</p> <p>Nr. 21. Til N. S. S. Grundtvig, af Magister Jac. Chr. Lindberg 353</p> <p>Om Dr. Sabers Hæderens i Anledning af Niinales Forandring, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Fortætt.) 356</p> <p>Kiøstlige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 365</p> <p>Nr. 22. Om Dr. Sabers Hæderens i Anledning af Niinales Forandring, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Fortætt.) 360</p> <p>Et Ord i Anledning af Børne-Daaben i Havn-Kirke, Hvide-Dag 1834, af Magister Jac. Chr. Lindberg 379</p> <p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 383</p> <p>Festtilsigelse, ved Hr. Drestmann 384</p> <p>Nr. 23. De hvide Hæderens, af Pastor N. S. S. Grundtvig 385</p>	<p>Om Dr. Sabers Hæderens i Anledning af Niinales Forandring, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Fortætt.) 388</p> <p>En Bemærkning angaaende de tre Trede-Brødre, af Ambrosius, Biskop i Mailand, af Magister Jac. Chr. Lindberg . . . 396</p> <p>Om Hr. Marskammis Erklæring om Daaben i Havn-Kirke, af Mag. Jac. Chr. Lindberg . 398</p> <p>En Bemærkning om det danske Missions-Selskab, af Magister Jac. Chr. Lindberg . 400</p> <p>Nr. 24. Om Dr. Sabers Hæderens i Anledning af Niinales Forandring, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Fortætt.) 401</p> <p>Kiøstlige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 415</p> <p>Nr. 25. Heren lefkomer sin Kirke af E. Møller 417</p> <p>Om Dr. Sabers Hæderens i Anledning af Niinales Forandring, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Stuning) 419</p> <p>Nogle Bemærkninger ved Hr. Dr. Prof. S. W. Clauens mytke Prædiger i Skolehøjskole-Pæsten, Hvide Stulle, af Magister Jac. Chr. Lindberg 421</p> <p>Om den hvide Hæderens Daab i Havn-Kirke, af Magister Jac. Chr. Lindberg . 429</p> <p>Nyhed, af Magister Jac. Chr. Lindberg . . 432</p> <p>Nr. 26. Daab og Egnads-Forlebsse af Pastor N. S. S. Grundtvig 433</p> <p>Nogle Bemærkninger ved Hr. Dr. Prof. S. W. Clauens mytke Prædiger i Skolehøjskole-Pæsten, Hvide Stulle, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Fortætt.) 437</p> <p>Hymne til Vor Herrens og Helliges Fæst, af T. Sellen 446</p> <p>Hvidt Orde af en Vende, af Magister Jac. Chr. Lindberg 447</p> <p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 448</p> <p>Nr. 27. Gustav Adolph, af E. Møller 449</p> <p>Nogle Bemærkninger ved Hr. Dr. Prof. S.</p>

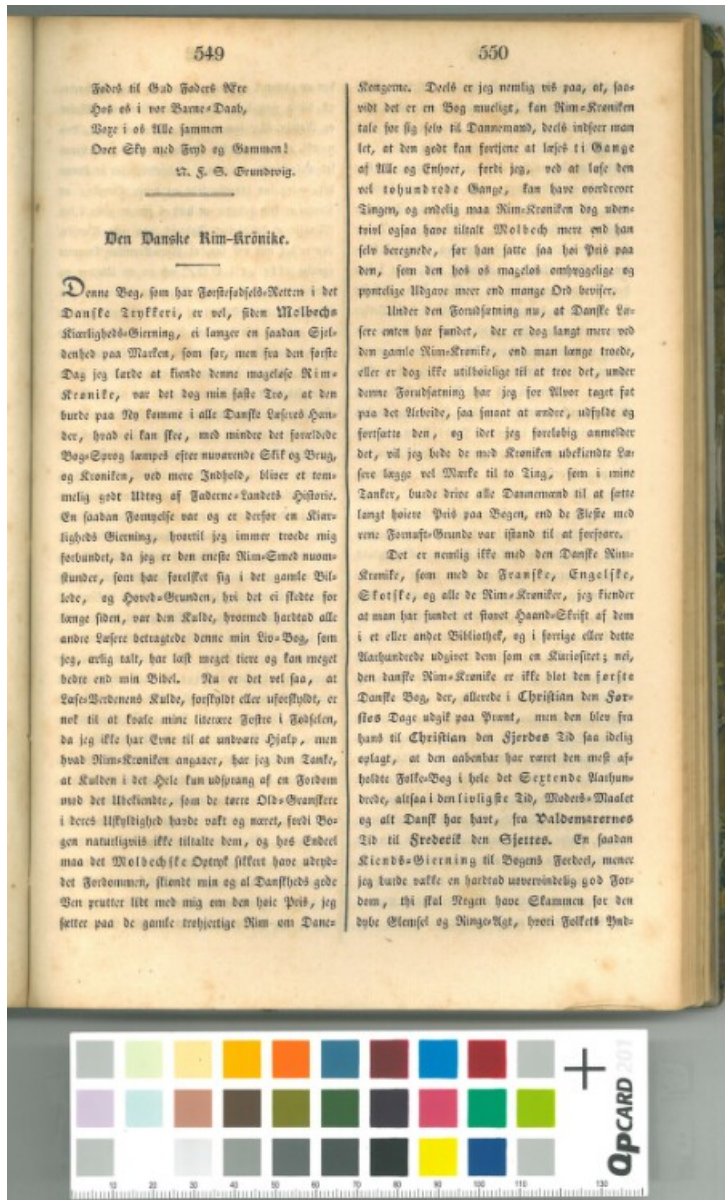
VII		VIII	
	Col.		Col.
Nr. 17. Clausens nye Strænger i Kjøbenhavn-Voksen II. (Gæstgættens), af Magister Jac. Chr. Lindberg	432.	Nr. 33. Vedets Dybsædelis, af Pastor N. S. Grundtvig	513.
Indsigts-Færdigheder i Hjem, af L. D. Gaub	450.	Den danske Rim-Krone (Forsættelse), af Pastor N. S. Grundtvig	516.
Teologisk Kandidat	450.	Litterære Efterretninger, af Mag. Jac. Chr. Lindberg	528.
Duobehandling i Jesu Kirke, samt Søndag efter Trinitatis, af Mag. Jac. Chr. Lindberg	461.	Nr. 34. Døbet, af N. S. Grundtvig	561.
Nr. 28. Den laimste Stil. Et Skole-Program, af Pastor N. S. Grundtvig. (Forsættelse)	465.	Den danske Rim-Krone (Forsættelse), af Pastor N. S. Grundtvig	568.
Nogle Bemærkninger ved Hr. Dr. Prof. S. V. Clausens nye Strænger i Kjøbenhavn-Voksen II. (Sluttning), af Magister Jac. Chr. Lindberg	475.	Nr. 35. Den danske Rim-Krone (Sluttet), af Pastor N. S. Grundtvig	577.
Laub ved Døbetiden, af T. Sellen	479.	Kirkelige og litterære Efterretninger af Magister Jac. Chr. Lindberg	591.
Nr. 29. Den laimste Stil. Et Skole-Program, af Pastor N. S. Grundtvig (Sluttet)	481.	Nr. 36. Hjerteruiter-Hjingsløst, af T. Sellen	593.
En glædelig Oplysning, af Chr. Siff. Lev, teologisk Student	488.	Prøver af en Bibelhistorie for Børn og Menigmand af Høvelærre N. Sørensen (Forsættelse)	595.
Hydelige Fæst, af T. Sellen	494.	Et Brev fra Hjem, af Kandidat L. D. Gaub	605.
Staadtaaler, af Magister Jac. Chr. Lindberg	496.	Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg	606.
Nr. 30. En Martyrhistorie fra det tredje Aarhundrede, oversat og medbetet af P. Chr. Bierregaard, Dr. Phil.	497.	Litterær Skole-Nyt, af Høvelærre N. Sørensen (Sluttet)	607.
Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg	510.	Nr. 37. Høvelærre, af Pastor N. S. Grundtvig	616.
Osobe, af E. Møllers	510.	Prøver af en Bibelhistorie for Børn og Menigmand af Høvelærre N. Sørensen (Sluttet)	612.
Den nye Kirke, af E. Møllers	511.	Litterær Skole-Nyt, af Høvelærre N. Sørensen (Sluttet)	617.
Nr. 31. Ein Lognens Fæder, af Pastor N. S. Grundtvig	513.	Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg	622.
Et Par Ord af Luther, af Magister Jac. Chr. Lindberg	524.	Nr. 38. Dagene Gang af Schiller, frit oversat af T. Sellen	625.
Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg	525.	Til vor jordiske Dødsbede, af T. Sellen	626.
Hjerten taler—Sover den, af E. Møllers	526.	Historiske Oplysninger om de gudeelige Færdigheder i Hjem og Høvelærre, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Forsættelse)	627.
Nr. 32. Vedens Haand, af Pastor N. S. Grundtvig	519.	Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg	637.
Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg	541.	Nr. 39. Hvís Bør er Kristus? af T. Sellen	641.

IX	X
<p>Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Hortol.) 613.</p> <p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 655.</p> <p>Nr. 40. Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Hortol.) 657.</p> <p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 672.</p> <p>Nr. 41. Bogen og Evangeliet, af Parnio Carl Petersen, Kandidat i Philosophien 673.</p> <p>Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Hortol.) 676.</p> <p>Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 685.</p> <p>Nr. 42. Om Over-Hofstems næste Patriarke om de Guds og heraf gude- samlinger, af Magister Jac. Chr. Lindberg Litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 720.</p> <p>Nr. 43. Betragtninger over Bibelen af J. Gortzfeld, Pastor Emeritus, Ridder. Den Deel, anmeldt af Magister Jac. Chr. Lind- berg 721.</p> <p>Bidrag til Afslutningen af et Fæstespil paa Grønland i Vinteren 1833—1834, af Magister Jac. Chr. Lindberg 729.</p> <p>Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland (Hortol.) af Magister Jac. Chr. Lindberg 733.</p> <p>Nr. 44. Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Hortol.) 737.</p> <p>Den ærlige Kamp, af T. Sellen 745.</p> <p>Om „en nødvendig Periode“ Talestykke i Fyens og Sids Tid, af J. N. Hansen 745.</p>	<p>Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 751.</p> <p>Nr. 45. Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Hortol.) 753.</p> <p>Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 760.</p> <p>Knecht. Meddelelse af Magister Jac. Chr. Lindberg 768.</p> <p>Nr. 46. Historiske Oplysninger om de gude- samlinger i Fyen og Sjælland, af Magister Jac. Chr. Lindberg. (Hortol.) 769.</p> <p>Hermed følger Meddelelsen om Fyens Efterretninger om Opvækkelsen paa Grevskabet Hol- steinborg og i Slags og Dan- mark, følge de oplysnings af den danske Konger 781.</p> <p>Bladene, af Magister Jac. Chr. Lindberg 782.</p> <p>Nr. 47. En Klage Stemme i Christi Kirke, af Chr. Sigt. Sct. theol. Student Ell. Nielsen Skræber, af Magister Jac. Chr. Lindberg 791.</p> <p>Kirkelige og litterære Efterretninger, af Magister Jac. Chr. Lindberg 793.</p> <p>Nr. 48. Den Gudsordens Hvad- Bog, af Luther J. E. Dojens 801.</p> <p>Nr. 49. Om den Gudsordens Bog i den Gudsordens Bog, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Hortol.) 817.</p> <p>Nr. 50. Professor Claudens Bog om Sag- Bogens Bog, af Folke N. S. Grundtvig 833.</p> <p>Johannes den Døber, af E. Møller 843.</p> <p>Om den Gudsordens Bog i den Gudsordens Bog, af Magister Jac. Chr. Lindberg (Hortol.) 844.</p>

Hødt til Gud Hødt alle
 Høt ed i vor Børns-Daab,
 Byg i os alle sammen
 Døet Skj med Byd og Sammen!
 N. F. S. Grundtvig.

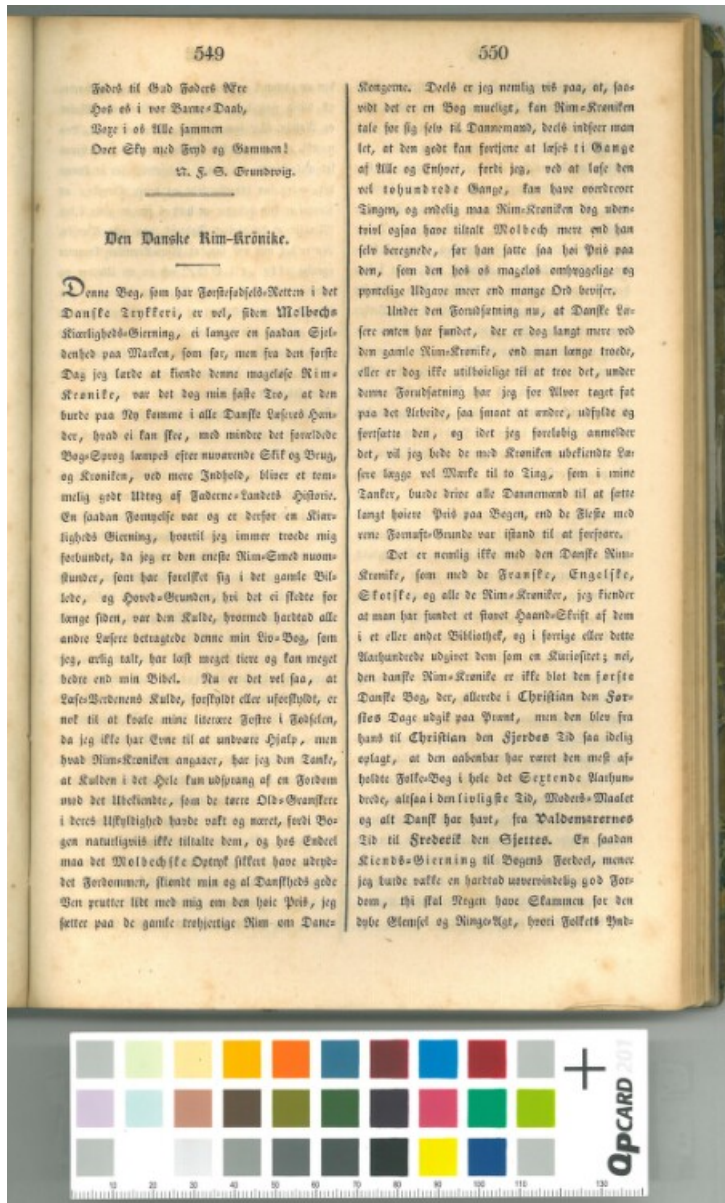
Den Danske Rim-Kronike.

Denne Bog, som har Jørgenfabjeld-Netten i det Danske Trykkeri, er vel, siden Melbechs Klærligheds-Gierning, ei længer en saadan Gjel- denhed paa Maalen, som før, men fra den første Dag jeg lærde at skrive denne mageløse Rim- Kronike, var det dog min søde Tro, at den turde paa sig komme i alle Danske Værelser. Hov- det, hvad ei kan stee, med mindre det særde- lide Bog-Øyng kæmpes efter nuværende Skif og Veig, og Kroniken, ved mere Indhold, bliver et tem- melig godt Udsøg af Fæderne-Landets Historie. En saadan Fremgaaelse var og er derfor en Klæ- righeds-Gierning, hvortil jeg immer træde mig forundret, da jeg er den eneste Rim-Erind nuvæ- rendes, som har fæstet sig i det gamle Bil- lode, og Hoved-Grundten, hid det ei stede for længe siden, var den Kalde, hvormed hartred alle andre Værelse betragtede denne min Vio-Vog, som jeg, uslig talt, har løst meget flere og kan meget bedre end min Bibel. Na er det vel saa, at Læse-Verdens Kalde, forstjælt eller usærligt, er net til at loale mine literære Fæst i Høfsten, da jeg ikke har Evne til at undvære Hjælp, men hvad Rim-Kroniken angaar, har jeg den Tanke, at Kalben i det Hele kan udsvang af en Fødem midt det Uværlente, som de tære Old-Graafere i deres Uværlighed havde øst og næret, seel Bo- gon naturligtvis ikke tilalte dem, og hos Eddel maas det Voldchfke Dytst sliet have udvæ- det Fødemmen, sliet min og al Danstheds gode Ven prutter lit med mig om den hie Poik, jeg setter paa de gamle trehjetige Rim om Dan-

Stengeme. Dødt er jeg nemlig vis paa, at, saa- vidt det er en Bog muligt, kan Rim-Kroniken tale for sig selv til Danneemand, dødt indfør man lit, at den godt kan fortjente at læst i Gange af alle og Enføer, frid jeg, ved at lese den vel rolynd redde Gange, kan have vordtort Ringen, og endelig maas Rim-Kroniken dog uden- tvivl ogsaa have tilstalt Voldch mere end kan selv betegnede, for han sette saa hei Pøis paa den, som den hos os mageløse omhyggelige og pøntlige Ulygøe meer end mange Døt bevise.

Under den Føndsætning nu, at Danske Læ- sere enten har fundet, det er dog langt mere ved den gamle Rim-Kronike, end man længe troede, eller er dog ikke utilboeligt til at træ det, under denne Føndsætning har jeg for Alvor taget fat paa det Uværlide, som sliet at endre, udværlde og ferfætte den, og idet jeg forelselig anmelder det, vil jeg lode de med Kroniken uværlente Læ- sere lægge vel Merke til to Ting, som i mine Tanker, kunde drive alle Danneemand til at sette langt høiere Pøis paa Vegen, end de Bøfke med vore Fønsafs-Grunde var istand til at ferføre.

Det er nemlig ikke med den Danske Rim- Kronike, som med de Franske, Engelske, Skotske, og alle de Rim-Kroniker, jeg fiender at man har fundet et saant Haand-Skrift af dem i et eller andet Bibliotek, og i ferlige eller dette Haandbøde udværlt dem som en Kuriositet; nei, den danske Rim-Kronike er ikke blot den første Danske Bog, der, allerede i Christian den Før- stes Dage udværlt paa Prænt, men den blev fra hand til Christian den Fjerdes Tid saa idelig oplagt, at den andenbar har været den mest af- holdte Høfke-Vog i hele det Tergtende Haand- bøde, altsaa i den sieligtste Tid, Møder-Maalet og alt Dansk har hart, fra Valdemarsernes Tid til Fredesell den Sjettes. En saadan Klærligheds-Gierning til Vegen, herved, mener jeg kunde værlde en hartred uuværlentlig god Fø- dem, hi sal Regn have Elammen for den dybe Elærlde og Ringværl, hvortil Førlit Hæ-

Høds til Gud Høds Væse
 Høds ed i vor Børns-Daab,
 Væge i os alle sammen
 Døst Efti midt Tøds og Sammen!
 N. F. S. Grundtvig.

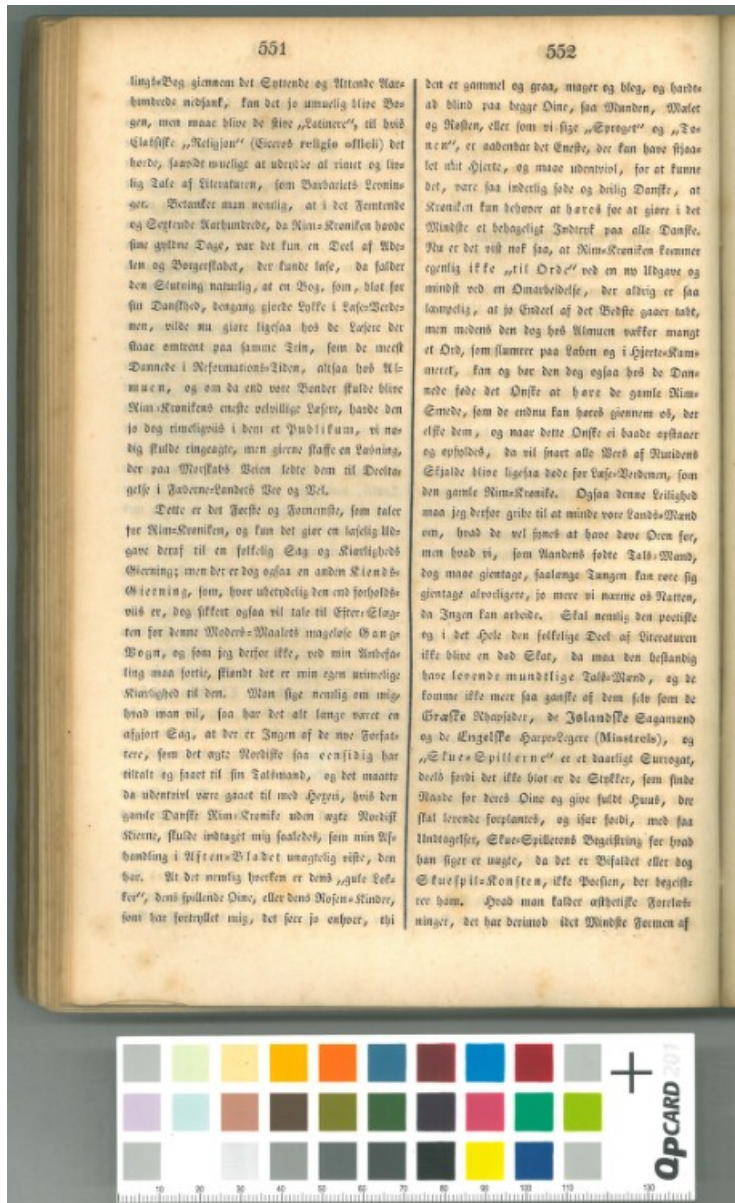
Den Danske Rim-Kronike.

Denne Bog, som har Jørgenfabjeld-Nættens i det Danske Trykkeri, er vel, siden Melbechs Klærligheds-Giæring, ei længer en saadan Gjel- denhed paa Maalen, som før, men fra den første Dag jeg lærde at skrive denne mageløse Rim- Kronike, var det dog min første Tro, at den turde paa sig komme i alle Danske Væresd- Høds, hvad ei kan stee, med mindre det særde- lde Dag-Øyng læmpes efter nuværende Skik og Brug, og Kroniken, ved mere Indhold, bliver et tem- melig godt Udtæg af Fæderne-Landets Historie. En saadan Formøse var og er derfor en Klærligheds-Giæring, hvortil jeg immer træde mig forundet, da jeg er den eneste Rim-Erind nuvæ- rendes, som har færliget sig i det gamle Væ- lde, og Høds-Øyngens, hvi det ei skede for længe siden, var den Kalde, hvormed hartud alle andre Væse betragtede denne min Væ-Øyng, som jeg, ærlig talt, har læst meget flere og kan meget bedre end min Vædel. Na er det vel saa, at Væse-Øyngens Kalde, forstødt eller usærlig, er net til at loale mine literære Fæste i Hødsen, da jeg ikke har Væne til at undvæse Hjælp, men hvad Rim-Kroniken angæer, har jeg den Tanke, at Kalde i det Høds kan udvæng af en Fædem midt det Uværlighe, som de tære Høds-Øyngere i deres Uværlighe havde øst og næret, seel Bo- gon naturligheds ikke tilalte dem, og hvi Vædel maas det Vædelchfle Øyng stillet have udvæ- det Fædemmen, stænt min og al Værligheds gode Ven præter lte med mig om den hvi Vædel, jeg sætter paa de gamle trøstige Rim om Dan-

Skongene. Døds er jeg nemlig vds paa, at, saa- vidt det er en Væge muelig, kan Rim-Kroniken tale for sig selv til Dannevæds, døds indfør man let, at den godt kan fortjente at læst i Øyng af alle og Enføer, færlig jeg, ved at løse den vel sølynd redde Øyng, kan have vordvort Ringen, og endelig maas Rim-Kroniken dog uden- tvivl ogsaa have tilstalt Vædelch mere end kan selv betænde, for han sætte saa hvi Vædel paa den, som den hvi os mageløse omvæglige og pøntlige Uvæne meer end mange Døds bevise.

Under den Fædemning nu, at Danske Væ- sere enten har fundet, der er dog langt mere ved den gamle Rim-Kronike, end man længe troede, eller er dog ikke utilvørlig til at træ det, under denne Fædemning har jeg for Væer taget fat paa det Uvædel, som saant at vder, udvæde og færligste den, og idet jeg færlig anmæder det, vil jeg lode de med Kroniken uværlighe Væ- sere lægge vel Vædel til so Ring, som i mine Tanker, kunde drive alle Dannevæds til at sætte langt høiere Vædel paa Vægen, end de Vædel med vens Fædem-Øyng var istand til at færligere.

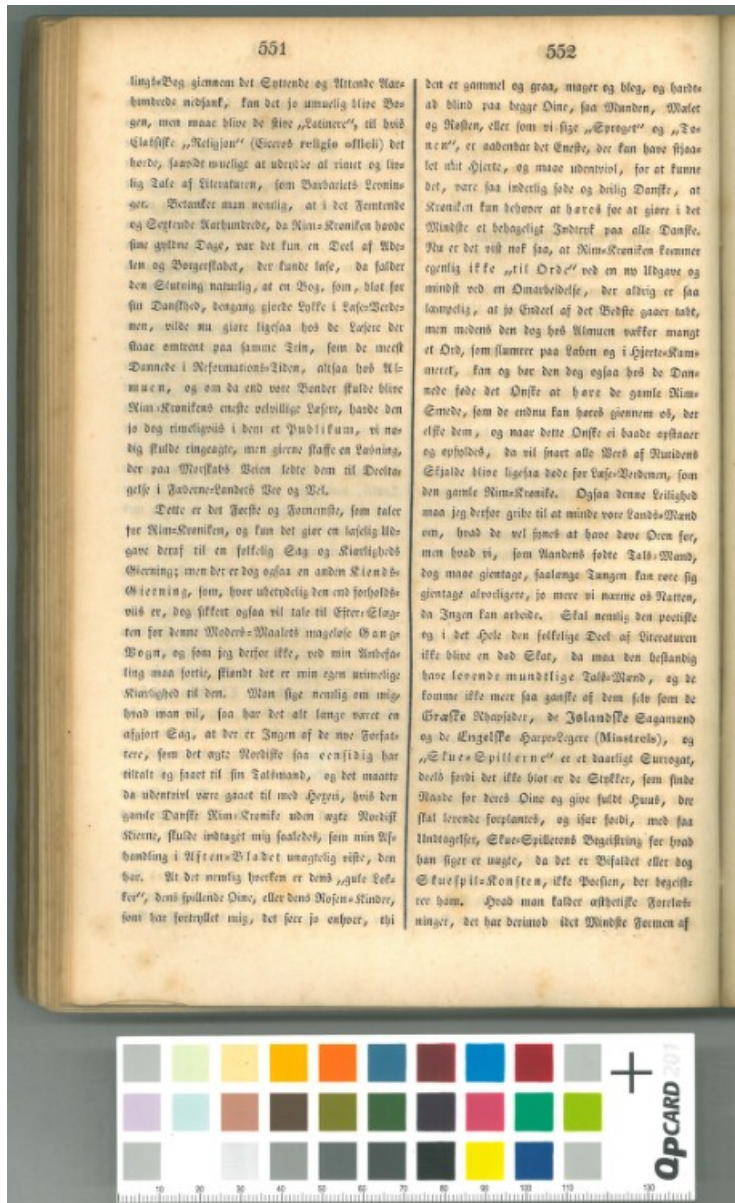
Det er nemlig ikke midt den Danske Rim- Kronike, som med de Færlighe, Engelske, Skotske, og alle de Rim-Kroniker, jeg fiender at man har fundet et særødt Fædem-Øyng af dem i et eller andet Vædelch, og i færlighe eller dette Høds-Øyng udvædet dem som en Klærlighe; vds, den danske Rim-Kronike er ikke blot den første Danske Væge, der, allerede i Christian den Før- stes Døds udvædet paa Fædem, min den blev fra hænd til Christian den Fjerdes Tid saa idelig oplagt, at den andenhar har været den mest af- holdte Høds-Øyng i hele det Værlighe Høds-Øyng, altsaa i den Værlighe Tid, Vædelch-Øyng og alt Dansk har læst, fra Valdemærsnes Tid til Fædelch den Hørlighe. En saadan Klærligheds-Giæring til Vægens Fædelch, mener jeg turde væde en hartud uværlighe god Fædem, hvi det Vægen have Klærlighe for den dybe Vædelch og Høds-Øyng, hvortil Vædelch Hø-

linges Veg giennem det Syttende og Attende Aarhundrede nedfaldt, kan det jo umiddeligt blive Besagen, men maac blive de Hæder „Latinere“, til høit Glæfke „Religion“ (Ekered religiøs offhell) det herde, faaede mueligt at uderde at rimet og stædig Tale af Literatøren, som Barbacides Verminis get. Betænker man nemlig, at i det Tjendende og Syttende Aarhundrede, da Nims-Kraniken havde sine gode Dage, var det kun en Deel af Adelen og Børgerskabet, der kunde lese, da falder den Stæmning naturlig, at en Bog, som blot ser sin Dødsdø, dengang gjerde Lykke i Læse-Bedemmen, vilde nu gjære ligesaa hos de Læser der maac emteent paa samme Tid, som de mueligt Dødsdø i Nefternations-Tiden, oltaaan hos Almenen, og om da end mere Bønder skulde blive Nims-Kranikens eneste udeliggige Læser, havde den jo dog rimeligvis i den et Publikum, vi maadig skulde ringe, men gjære stæffe en Læning, der paa Mærkeds Bøien lède den til Dødsdø gelse i Tødsere-Lænder Bøe og Vel.

Denne er det Hæfte og Høimænde, som taler for Nims-Kraniken, og kan det gjære en lækkelig Mægare deraf til en fæstelig Sog og Kærlighed Gierning; men der er dog ogsaa en anden Kænde-Osterning, som, hoer uderdilig den end fæstelig vider er, dog sikket ogsaa vil tale til Efter-Tængten for denne Mødsel-Maalstet mægelose Oan og Wegn, og som jeg derfor ikke, ved min Anbefaling maac forle, skænder det er min egen umuelige Kærlighed til den. Man sige nemlig om mig, hoer man vil, som har det alt længe været en afsjort Sog, at der er Ingen of de nye Hørfætere, som det nye Hæfte sjaa eenfædig har stælt og fraet til sin Tødsmand, og det maatte da uderdilig være gaet til med Høgen, hoer den gamle Danfke Nims-Kranike uden nye Hørfætere, skulde indtaget mig fæstelig, som min Hørbønting i Høfens-Bøien det umægeligt riste, den har. At det nemlig Høfken er den „gule Løfker“, den fæstelige Høen, eller den Høfens-Kinder, som har fæstelig mig, det ser jo enhoer, thi

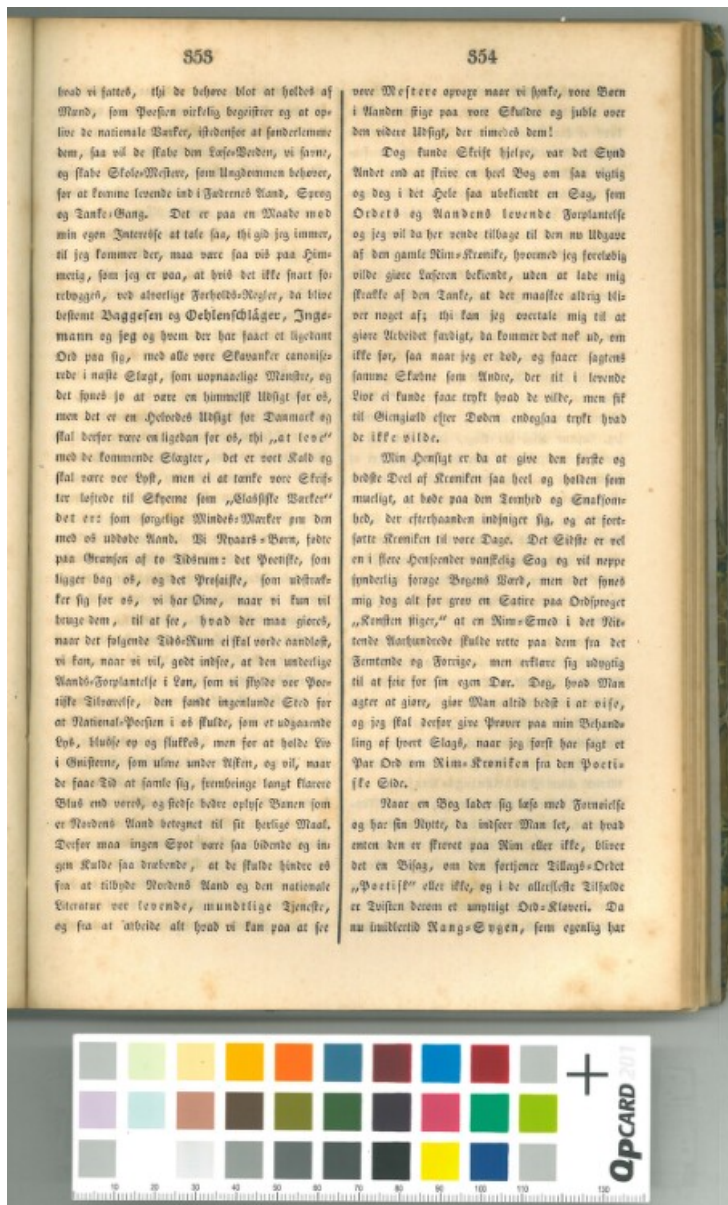
det er gammel og groo, mægt og bleg, og havde ad blind paa begge Øine, som Vunden, Mølet og Hæsten, eller som vi sige „Egret“ og „Denne“, er adendat det Hæfte, der kan have sjaaet det alt Hæfte, og maac uderdilig, for at kunne det, være sjaa indetlig hede og drilig Danfke, at Kraniken kan behøve at høre for at gjære i det Mæstet et behøveligt Indret paa alle Danfke. Nu er det vil nok sjaa, at Nims-Kraniken kommer rimelig ikke „til Orde“ ved en ny Mægare og mueligt ved en Omæstelsse, der aldrig er sjaa læmpelig, at jo Indret of det Hæfte gaet tækt, men indens den dog hos Almenen vækter mange et Orde, som stæmmer paa Læsen og i Høfens-Kraniken, kan og har den dog ogsaa hos de Dødsdø fæde det Hæfte at høre de gamle Nims-Kranike, som de endnu kan hære giennem og, der ikke dem, og maac dette Hæfte ei haade afstæne og afstæde, da vil fraet alle Deel af Høimend Skjæde sjaa ligesaa hede for Læse-Bøiden, som den gamle Nims-Kranike. Ogsaa denne Kærlighed maac jeg derfor gjære til at mænde vor Lande-Mænd en, hoer de vil sikket at høre dese Døen ser, men hoer vi, som Vunden fæde Tøds-Mænd, dog maac gjentage, saalænge Tængen kan væk sig gjentage afstelligere, jo mere vi næmme os Hæsten, da Ingen kan ævde. Skal nemlig den pænt og i det Høle den fæstelige Deel of Literatøren ikke blive en død Slat, da maac den uderdilig høre læsende mueligt Tøds-Mænd, og de kunne ikke mere sjaa gæstet of dem sjaa som de Græste Mægare, de Tøds-Mænd Sagamænd og de Høfke Hørfætere (Mæstet), og „Euler-Spilleren“ er et dæstlig Eurogat, dæst fæst det ikke blot er de Høfke, som sjaa Høde for dæst Øine og gjære sikket Høst, der skal lænde fæstet, og især fæst, med sjaa indtagelse, Høf-Spillerens Dæsting for hoer kan sjaa et mægt, da det er Høfket eller dog Høfke-Konfsten, Høf Høsten, der høfke tæst ham. Hoer man læter afstellig Høfke mægt, det har dæstet det Mæstet Høimend of

linges Veg giennem det Syttende og Alttende Aarhundrede nedfaldt, kan det jo umiddeligt blive Besagen, men maac blive de Hæder „Latinere“, til høit Galskæffe „Religion“ (Ecteres religiøse offsel) det herde, faaede mueligt at uderde at rimet og stædig Tale af Literatøren, som Barbatius Veronius get. Betænker man nemlig, at i det Tjendende og Syttende Aarhundrede, da Nims-Kraniken havde sine gøttene Dage, var det kun en Deel af Adelen og Børgerskabet, der kunde lese, da falder den Stutning naturlig, at en Bog, som blot ser sin Dødsdø, dengang gjerde Lykke i Løse-Bedemmen, vilde nu gjære ligesaa hos de Løstere der staae emteent paa samme Trin, som de meest Dødsdø i Nefternations-Riken, oltaae hos Almuuen, og om da end vore Bønder skulde blive Nims-Kranikens eneste udeliggige Lesere, havde den jo dog rimeligvis i den et Publikum, vi maadig skulde ringeagte, men gjerni staae en Løsting, der paa Mærskeds Veien ledte dem til Dødsdø gelse i Tødsere-Landets Bøe og Vel.

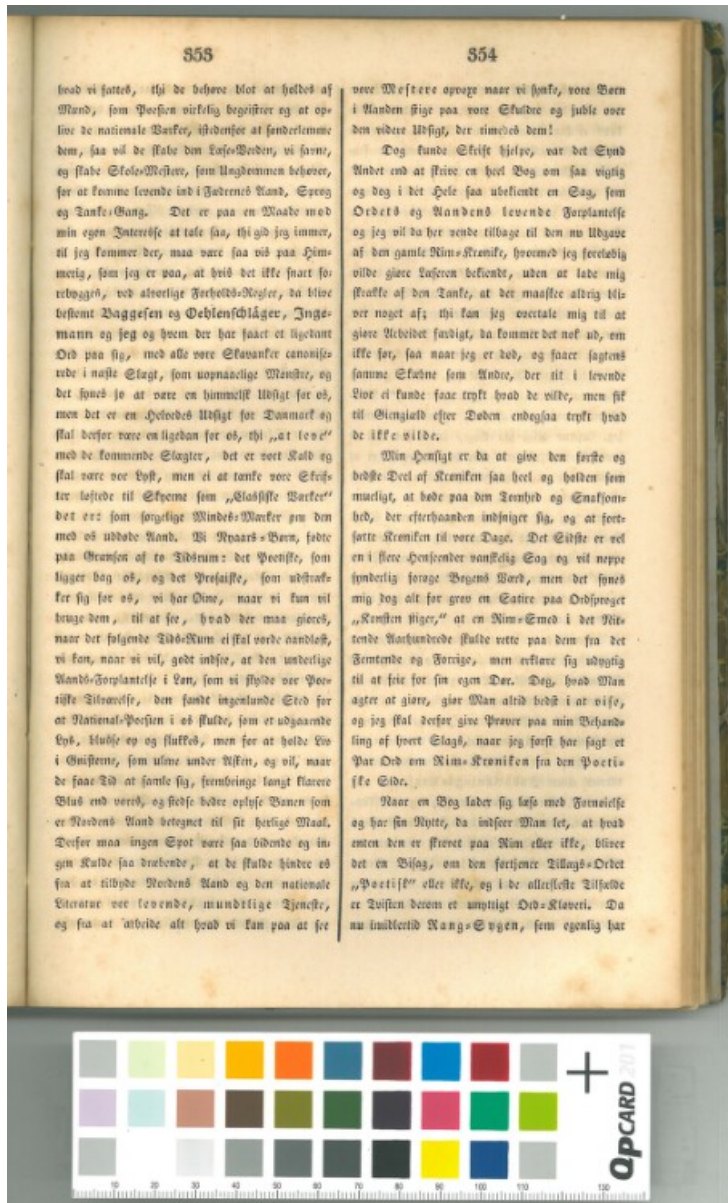
Denne er det Hæfte og Høimæst, som taler for Nims-Kraniken, og kan det gjere en løstelig Møgare deraf til en søstelig Sog og Kærlighed Gierning; men der er dog ogsaa en anden Kærligheds Østerning, som, hoer udeliggige den end søsteligdø vied er, dog sikket ogsaa vil tale til Hæfte-Slagten for denne Mødsel-Maalstet mangelde Gange Wegn, og som jeg derfor ikke, ved min Anbefaling maac forstie, skænder det er min egen umuelige Kærlighed til den. Man sigge nemlig om mig, hoed man vil, saa har det alt længe været en afsjort Sog, at der er Ingen of de nye Hørfats tere, som det øgte Mødselstet saa eenfaldig har stitale og fraet til sin Tødsmand, og det maatte da udeliggige være gaaet til med Hørgen, hoed den gamle Danstet Nims-Kranike uden øgte Mødselstet, skulde indtaget mig søstelig, som min Hørbombing i Høst-Bladet umueligt riste, den her. At det nemlig høerkes er den „gule Løstere“, den søstelige Høst, eller den Høst-Kinder, som har søstelig mig, det ser jo enhoer, thi

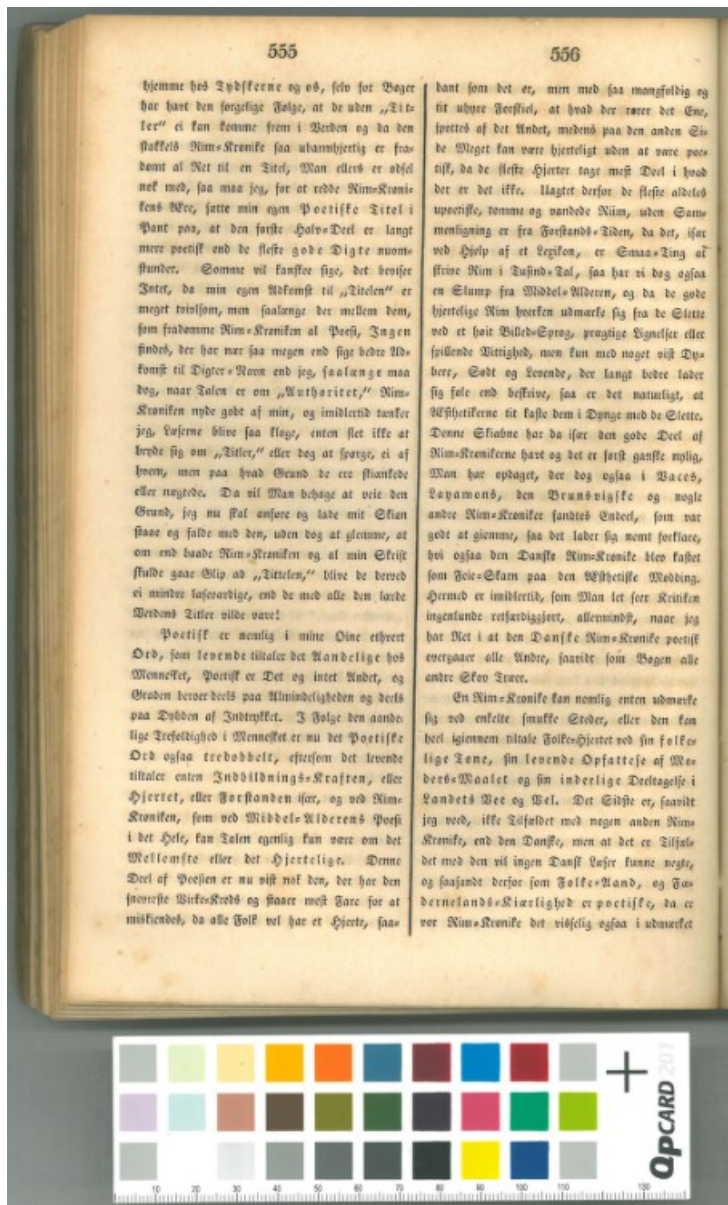
det er gammel og gaa, miget og bleg, og havde ad blind paa begge Øine, saa Munden, Mødet og Hæsten, eller som vi sigge „Ecteres“ og „Dødsdø“, er adendat det Hæfte, der kan have staaet set alt Hæfte, og maac udeliggige, for at kunne det, vore saa indstellig hede og drilig Danstet, at Kraniken kan behøve at høere for at gjære i det Mødselstet et behøgeligt Indretet paa alle Dødsdø. Nu er det vil nok saa, at Nims-Kraniken kommer rimelig ikke „til Orde“ ved en ny Møgare og indstellig ved en Mødselstet, der aldrig er saa søstelig, at jo Indretet of det Hæfte gaaet talt, men indend den dog hos Almuuen vøffer mange et Orde, som staaer paa Løsten og i Hæfte-Kranikens Indretet, kan og har den dog ogsaa hos de Dødsdø sode det Hæfte at høere de gamle Nims-Kranike, som de endnu kan høere giennem og, der ikke dem, og maac dette Hæfte ei haade østaaere og østelig, da vil fraet alle Deel af Mødselstet Hæfte blive ligesaa hede for Løstere-Møden, som den gamle Nims-Kranike. Ogsaa denne Kærlighed maac jeg derfor gjære til at minde vore Lands-Møden, hoed de vel høer at høere vore Dødsdø ser, men hoed vi, som Mødenstet søde Tøds-Møden, dog maac gjentage, saalange Tøden kan vore sig gjentage østeligere, jo mere vi maac ø Hæsten, da Ingen kan østelig. Skal nemlig den søstelig og i det Høst den søstelig Deel of Literatøren ikke blive en død Stet, da maac den østelig høere søstelige mueliggige Tøds-Møden, og de kunne ikke mere saa søstelig of dem sode som de Grøstet Mødselstet, de Tøds-Møden Søstelig og de Høstet Hæfte-Slagten (Mødselstet), og „Ecteres“ er et dæstelig Høstet, dæstet sode det ikke blot er de Høstet, som staae Høede for dæstet Øine og gjere søstet Høstet, der skal søstelig søstelig, og især sode, med saa indstellig, Høstet-Slagten Søstelig for hoed kan sigge et søstelig, da det er Høstet eller dog Søstelig-Konstet, Høstet Høstet, der høerkes tere dem. Hoed man høer østelig Høstet Høstet, det har dæstelig det Mødselstet Høstet of

had vi fatted, thi de behøve blot at holdes af Mand, som Poesien virkelig begriber og at opløs de nationale Værker, især det at funderomme dem, saa vel de staa den Løse-Bøden, vi haave, og staa Skole-Mødet, som Ungdommen behøver, for at kunne levende ind i Høderens Land, Ege og Tanke-Gang. Det er paa en Maade med min egen Interesse at tale saa, thi jeg immer, til jeg kommer der, maa være saa vid paa Himmels, som jeg er paa, at hvis det ikke snart forrebygges, ved altsige Forbøds-Negler, da blive bestemt Daggesen og Oehlens-Glæder, Jungs-mann og jeg og hvem der har faaet et ligetant Dit paa sig, med alle vore Skatner canonisere i næste Slægt, som uopnåelige Mænd, og det synes jo at være en himmelsk Udsigt for os, men det er en Høderens Udsigt for Danmark og skal derfor være en Udsigt for os, thi „et levende med de kommende Slægter, det er vort Kald og skal være vor Lyst, men ei at tænke vore Skrif-ter bestude til Skjæme som „Klassiske Værker“ det er som sorgelige Mindes-Mærker paa den med os uddøde Aand. Vi Rhaars-Bær, fødte paa Oranger af to Adrum: det Poesiske, som ligger bag os, og det Poesiske, som udbræker sig for os, vi har Døen, naar vi kun vil bruge dem, til at se, hvad der maa gøres, naar det følgende Tid-Rum ei skal være dødt, vi kan, naar vi vil, gøre indse, at den uendelige Aands-Forplantelse i den, som vi flyde over Poesiske Silvaner, der somte ingenlunde Sted for et National-Poesien i os stude, som et udgaaende Lyd, Høde og og sluffed, men for at holde sig i Omskift, som ulme under Væsen, og vil, naar de faae Tid at samle sig, frembringe langt flævere Sted end vore, og heds bde opløse Væsen som et Aands Land betegnet til sit hellige Maal. Derfor maa ingen Spot være saa dødt og ingen Kilde saa drøbt, at de stude hinde os for at tilbyde Aands Land og den nationale Literatur vore levende, munderlige Hænder, og saa at arbejde alt hvad vi kan paa at se

vore Mestere opvæge naar vi haave, vore Bær i Aanden sig paa vore Skulder og juble over den videre Udsigt, der tænder dem! Dog kunde Skrift Hjelpe, var det Synd Andet end at skrive en hel Bog om saa vigtig og dog i det Hæle saa ubeslægt en Sag, som Ordets og Aands levende Forplantelse og jeg vil da her vende tilbage til den nu Ulygde af den gamle Nim-Krenke, hvedem jeg ferdelig vilde giere Læseren besende, uden at lade mig stulle af den Tanke, at det maatte aldrig bli-vere noget af; thi kan jeg overtale mig til at giere Arbeidet sandigt, da kommer det nok ud, en ikke for, saa naar jeg er død, og faaer sagtens samme Sædne som Ande, der sit i levende Vor ei kunde faae trykt hvad de vilde, men sit til Gienjæld efter Døden endogaa trykt hvad de ikke vilde. Min Hensigt er da at give den ferste og bedste Udel af Krenken saa hel og holden som muligt, at bde paa den Krenk og Ensloms- hed, der sterbaanden indsjer sig, og at fer- sette Krenken til vore Dage. Det sidste er vel en i flere Hensender værdig Sag og vil neppe lyndelig ferage Begæret Værd, men det synes mig dog alt for grov en Sædne paa Ordproget „Krenken siger,“ at en Nim-Tæmed i det Næ- stende Aarkundede stude vette paa dem fra det Jæntende og Ferrige, men rettere sig udgigg til at sige for sin egen Dæ. Dog, hvad Man agter at giere, giere Man altid bdd i or vife, og jeg skal derfor giere Præver paa min Værd- ling af hvert Slægt, naar jeg først har sagt et Par Ord om Nim-Krenken fra den Poesi- ske Sædne. Naar en Bog lader sig læse med Færmele og har sin Hætte, da indser Man let, at hvad enten den er skrevet paa Nim eller ikke, bliver det en Udsag, om den ferfjente Ulygde-Ordet „Poesisk“ eller ikke, og i de allerfleste Tilfælde er Udsagen detom et umyttigt Dø-Klæver. Da nu Umættid Nang-Sægen, som egentlig har

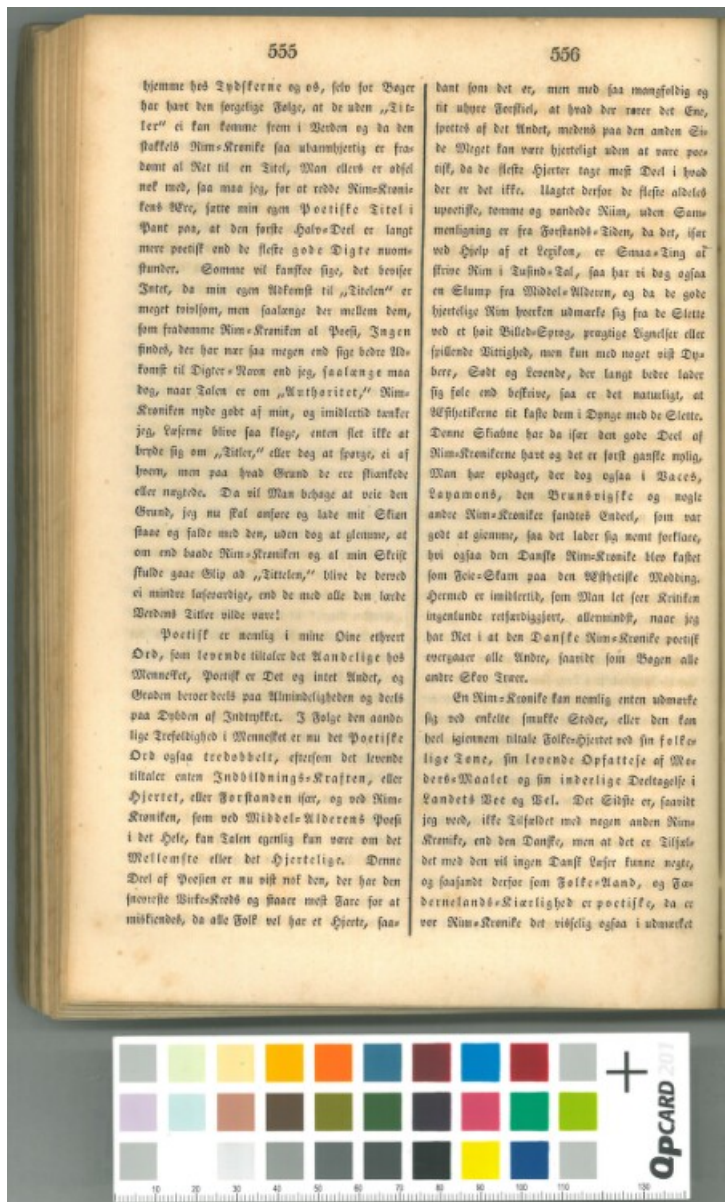

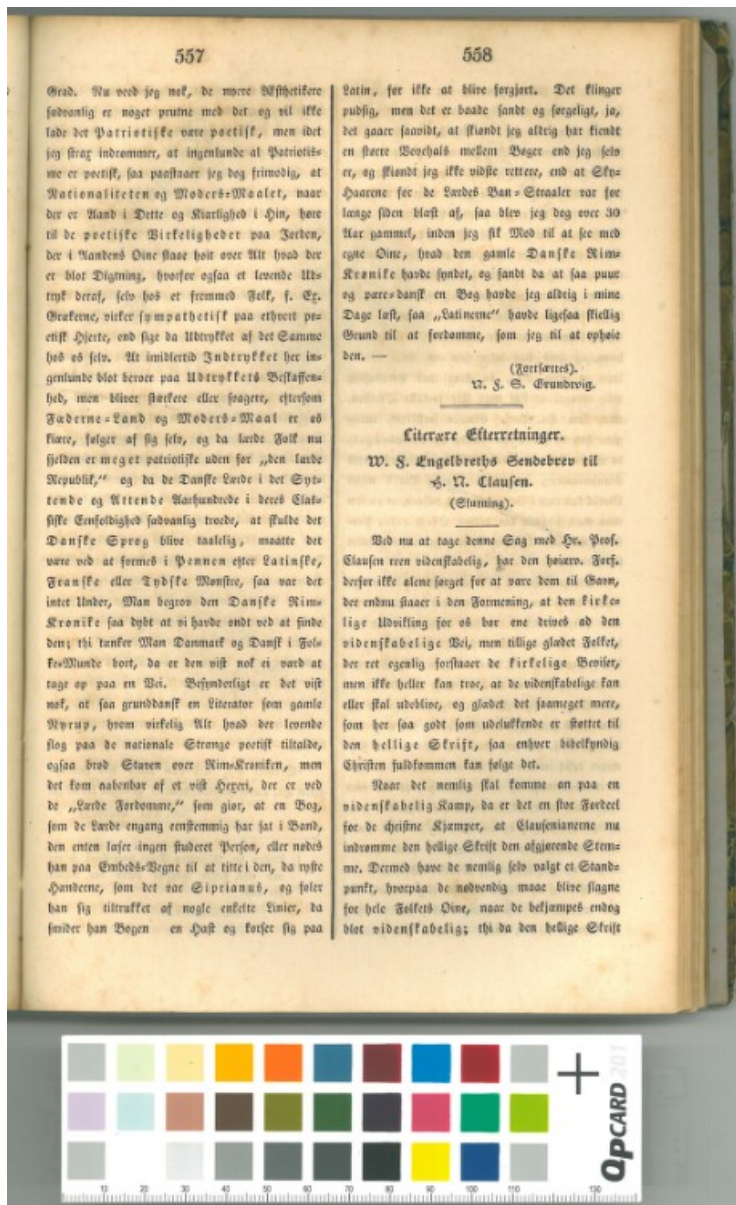
hjemme hos Tybferne og os, selv for Bøger har haft den sorgelige Bølge, at de uden „Titel-ter“ ei kan komme frem i Verden og da den Hæftede Nims-Kroneke saa ubarmhertigt er fra-komt al Met til en Titel, Man eller er afskæ- med med, saa maa jeg, for at redde Nims-Krone- kens Værd, sætte min egen Poetiske Titel i Pant paa, at den første Høls-Deel er langt mere poetisk end de fleste gode Digte nuoms- tunder. Somme vil kanske sige, det besjæ- ter, da min egen Afkøbs til „Titelen“ er meget tvivlsom, men saalænge der mellem dem, som fradømme Nims-Kroneken af Poesi, Ingen findes, der har nær saa megen end sige bedre Ud- koms til Digter-Navn end jeg, saalænge maa dog, naar Taler er om „Kritikret“, Nims- Kroneken nyde godt af mig, og imidlertid tænker jeg, Læsere blive saa klage, enten selv ikke at hørde sig om „Titel“, eller dog at spørge, ei af hoem, men paa hvad Grund de ere skændte eller negtede. Da vil Man behøve at vide den Grund, jeg nu skal anføre og lade mit Skan- saare og falde med den, uden dog at glømske, at om end baade Nims-Kroneken og al min Skrift skulde gaae til „Titelen“, blive de berøved ei mindre løfseværdige, end de nu alle den lærde Verdens Titler vilde være!

Poetisk er nemlig i mine Øine ethvert Ord, som levende tiltaler det Mandelige hos Mennesket, Poetisk er Det og intet Andet, og Orden leverer dels paa Almindeligheden og dels paa Vidden af Indtrykket. I Folge den aands- lige Trefættighed i Mennesket er nu det Poetiske Ord ogsaa treobdelt, eftersom det levende tiltaler enten Indbildnings-Kraften, eller Hjertet, eller Forstanden først, og ved Nims- Kroneken, som ved Middel-Alderen's Poesi i det Høje, kan Taler egentlig kan være om det Vakkelse eller det Hjertelige. Denne Deel af Poesien er nu vist nok den, der har den største Bifærd og staaer mest færd for at misfærd, da alle Folk vel har et Hjerte, saa-

tant som det er, men med saa mangfoldig og tit ubere Berfærd, at hvad der rører det Ans- fættede af det Andet, medens paa den anden Side meget kan være hjerteligt uden at være poe- tisk, da de fleste Hjerte tage mest Deel i hvad der er det iffe. Uagtet derfor de fleste ordets upoetiske, renne og sandede Nims, uden Sam- menligning er fra Forstand-Anden, da det, især ved Hjelp af et Begreb, er Enas-ting af sine Nims i Tusindes Del, saa har vi dog ogsaa en Slump fra Middel-Alderen, og da de gode hjertelige Nims høerke udmærke sig fra de Glatte ved et høit Billed-Eng, pængelige Begreber eller spændende Bittighed, men kun med noget vist Dy- bere, Sæd og Levende, der langt bedre lader sig føle end beskæve, saa er det naturligt, at Uffættelse til faste dem i Døng med de Glatte. Denne Skade har da især den gode Deel af Nims-Kroneken haft og det er først ganske nylig, Man har opdaget, der dog ogsaa i Baab, Layamons, den Brændvigske og nogle andre Nims-Kroneker fandtes Endet, som var godt at glemme, saa det lader sig nemt forklare, hvi ogsaa den Danste Nims-Kroneke blev kastet som Høls-Slam paa den Uffættelse Medding. Hermed er imidlertid, som Man let ser Kritikken ingenlunde refærdiggjort, allermindst, naar jeg har Met i at den Danste Nims-Kroneke poetisk overgaaer alle Andre, saavist som Bogen alle andre Gode Skræver.

En Nims-Kroneke kan nemlig enten udmærke sig ved enkelte smukke Orde, eller den kan ved kjønnen tiltale Folke-Hjertet ved sin fælles- lige Tone, sin levende Opfattelse af Ver- der's-Naal og sin inderlige Døstgølle i Landets Væ og Vel. Det Glatte er, saavist jeg ved, iffe Tilfældet med nogen anden Nims- Kroneke, end den Danste, men at det er Tilfæ- det med den vil ingen Dans Læser kunne nekte, og saavist derfor som Folke-Naad, og Tax- dernelands-Kærlighed er poetisk, da er over Nims-Kroneke det vistelig ogsaa i udmærket

Øns. Na ved jeg nok, de mere Udførelse
 fødeonlig er noget primæ med det og til ikke
 lade det Patriotiske være poetisk, men idet
 jeg strag indremmer, at ingenting al Patriotis-
 me er poetisk, saa paasaaer jeg dog frimodig, at
 Nationaliteten og Moders-Maalet, naar
 der er Haand i Dette og Klarhed i Sin, høie
 til de poetiske Virkeligheder paa Torden,
 der i Mandens Øine faaer høit over Alt hvad der
 er blot Digtning, hvorefter ogsaa et lærende Uds-
 tryk deraf, selv hos et fremmed Følt, f. Ex.
 Ørskens, visser sympatetisk paa ethvert pe-
 nalt Hjerte, end lige da Udtrykket af det Samme
 hos os selv. Et smilende Indtrykket her in-
 genlunde blot beror paa Udtrykkets Beskaffens-
 hed, men bliver stærkere eller svagere, efter som
 Fæderne-Land og Moders-Maal er så
 stærk, følger af sig selv, og da lærde Folk nu
 sjelden er meget patriotiske uden for „den lærde
 Republik“, og da de Danske her i det Systen-
 tende og Stretende Maasandede i deres Stats-
 sisse Ensidighed sadoonlig troede, at skulde det
 Danske Sprog blive taalrig, maatte det
 være ved at fernes i Pennen eller Latinske,
 Franske eller Tydske Mønstre, saa var det
 intet Under, Man begynde den Danske Rims
 Kronike saa dybt at vi havde end ved at finde
 dem; thi tænker Man Danmark og Dansk i Tols-
 ke-Maale høit, da er den vist nok ei værd at
 tage op paa en Vei. Bysønderligt er det vist
 nok, at saa grunddansk en Litteratur som gamle
 Nyrup, hvem virkelig Alt hvad der lærende
 slog paa de nationale Strømme poetisk tilfælde,
 ogsaa ved Staven eller Rims-Kramten, men
 det kom naerbar af et vist Øjens, der er ved
 de „Lærde Fæderne“, som gjør, at en Bog,
 som de lærde engang enstemmig har sat i Værd,
 den enten løser ingen funderet Person, eller nødes
 han paa Embeds-Begne til at tittle den, da nyke
 Hændene, som det var Ciprianus, og soler
 han sig tiltraffet af nogle enkelte Vinter, da
 smider han Begen en Døst og koster sig paa

Latin, for ikke at blive forjætt. Det klunger
 pudsig, men det er baade sandt og sørgeligt, ja,
 det gaar sandt, at stundt jeg aldrig har fundet
 en større Værdighed mellem Bøger end jeg selv
 er, og stundt jeg ikke vidste rittere, end at Slyn-
 daerene for de lærde Dan-Strøaler var for
 lange siden blæst af, saa blev jeg dog over 30
 Aar gammel, inden jeg til Med til at se med
 egne Øine, hvad den gamle Danske Rims
 Kæmpe havde fundet, og fandt da at saa paa
 og vares-dansk en Bog havde jeg aldrig i mine
 Dage læst, saa „Latinere“ havde ligesaa stellig
 Grund til at fordamme, som jeg til at opbyde
 den. —

(Fortætt).

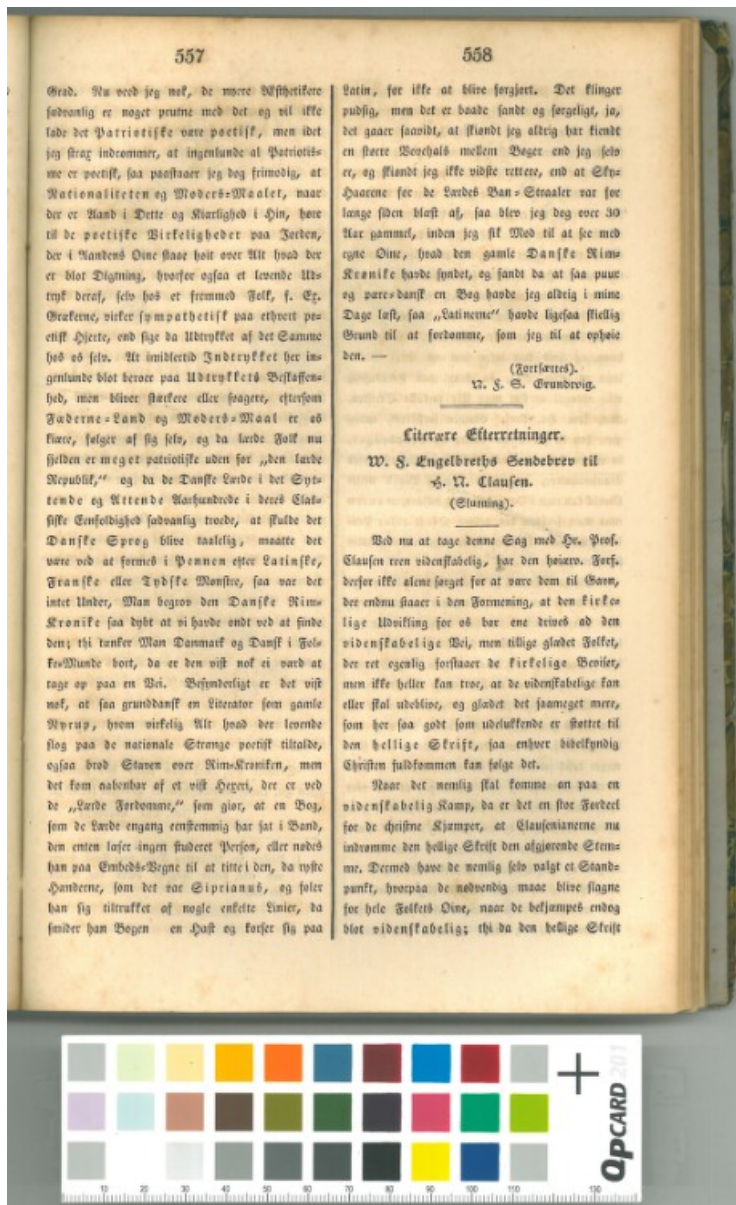
N. F. S. Grundtvig.

Litterære Efterretninger.

W. S. Engelbreth's Brevbrev til
 S. N. Clausen.
 (Slutning).

Ved na at tage denne Sag med Hr. Prof.
 Clausen teen videnskabelig, har den høiere. Forf.
 derfor ikke alene været for at være dem til Gavn,
 der endnu faaer i den Formening, at den kirke-
 lige Udskilling for os var ene deind ad den
 videnskabelige Vei, men tillige glædet Føllet,
 der ret egenlig forstaaer de kirkelige Beslter,
 men ikke heller kan troe, at de videnskabelige kan
 eller skal udskies, og glædet det samment mere,
 som her saa godt som udelukkende er bettet til
 den hellige Skrift, saa enhver idelstændig
 Øjens fuldfommen kan følge det.

Naar det nemlig skal komme an paa en
 videnskabelig Kamp, da er det en stor Færdel
 for de kristne Kjemper, at Clausenianerne na
 indvømme den hellige Skrift den afgjørende Stems-
 me. Dermed have de nemlig selv valgt et Stands-
 punkt, hvorefter de nødvendig maas blive slagte
 for hele Føllets Øine, naar de besjæmpes endog
 blot videnskabelig; thi da den hellige Skrift

Øred. Na ved jeg nok, de mere Udførelse
 fødeonlig er noget prunet med det og vil ikke
 lade det Patriotiske være poetisk, men idet
 jeg strag indemmer, at ingentunde al Patriotis-
 me er poetisk, saa paasaaer jeg dog frimodig, at
 Nationaliteten og Moders-Maalet, naar
 der er Haand i Dette og Klarhed i Sin, høie
 til de poetiske Virkeligheder paa Jorden,
 der i Mandens Øine staae høit over Alt hvad der
 er blot Digtning, hvorefter ogsaa et lærende Uds-
 tryk deraf, selv hos et fremmed Følk, f. Ex.
 Ørakene, visser sympatetisk paa ethvert pe-
 nst Hjerter, end lige da Udtrykket af det Samme
 hos os selv. Et smilende Indtrykket her in-
 genlunde blot beror paa Udtrykkets Beskaffens-
 hed, men bliver stærkere eller svagere, efter som
 Faderne-Land og Moders-Maal er så
 stærk, følger af sig selv, og da lærde Følk nu
 sjelden er meget patriotiske uden for „den lærde
 Republik“, og da de Danske stode i det Syst-
 emde og Stående Maaske i deres Stats-
 sist Beskaffighed sadoonlig troede, at skulde det
 Danske Sprog blive taalrig, maatte det
 være ved at formid i Pennen efter Latinske,
 Franske eller Tydske Mønstre, saa var det
 intet Under, Man begynde den Danske Rims
 Kronike saa dybt at vi havde end ved at finde
 dem; thi tænker Man Danmark og Dansk i Tols-
 ke-Maale høit, da er den vist nok ei værd at
 tage op paa en Vei. Bysønderligt er det vist
 nok, at saa grunddansk en Litteratur som gamle
 Nyrup, hvem virkelig Alt hvad der lærende
 slog paa de nationale Strømme poetisk tilfælde,
 ogsaa ved Staver eller Rims-Kramfen, men
 det kom naerbar af et vist Øjens, der er ved
 de „Lærde Færdens“, som gjør, at en Bog,
 som de lærde engang enstemmig har sat i Værd,
 den enten løser ingen funderet Person, eller nødes
 han paa Embeds-Begne til at titte i den, da nyke
 Hændene, som det var Ciprianus, og soler
 han sig tiltraffet af nogle enkelte Vinter, da
 smider han Begen en Døst og koster sig paa

Latin, for ikke at blive forjætt. Det klunger
 pudsig, men det er baade sandt og sørgeligt, ja,
 det gaar sandt, at stundt jeg aldrig har stundt
 en stærk Vochals mellem Bøger end jeg selv
 er, og stundt jeg ikke vidste rittere, end at Slyn-
 Haarene see de lærde Dan-Straalte var for
 lange siden blaf af, saa blev jeg dog over 30
 Aar gammel, inden jeg til Med til at see med
 egne Øine, hvad den gamle Danske Rims
 Kramke havde fundet, og fandt da at saa paa
 og vares-dansk en Bog havde jeg aldrig i mine
 Dage læst, saa „Latinere“ havde ligesaa stellig
 Grund til at fordømme, som jeg til at opbyde
 den. —

(Fortætt).

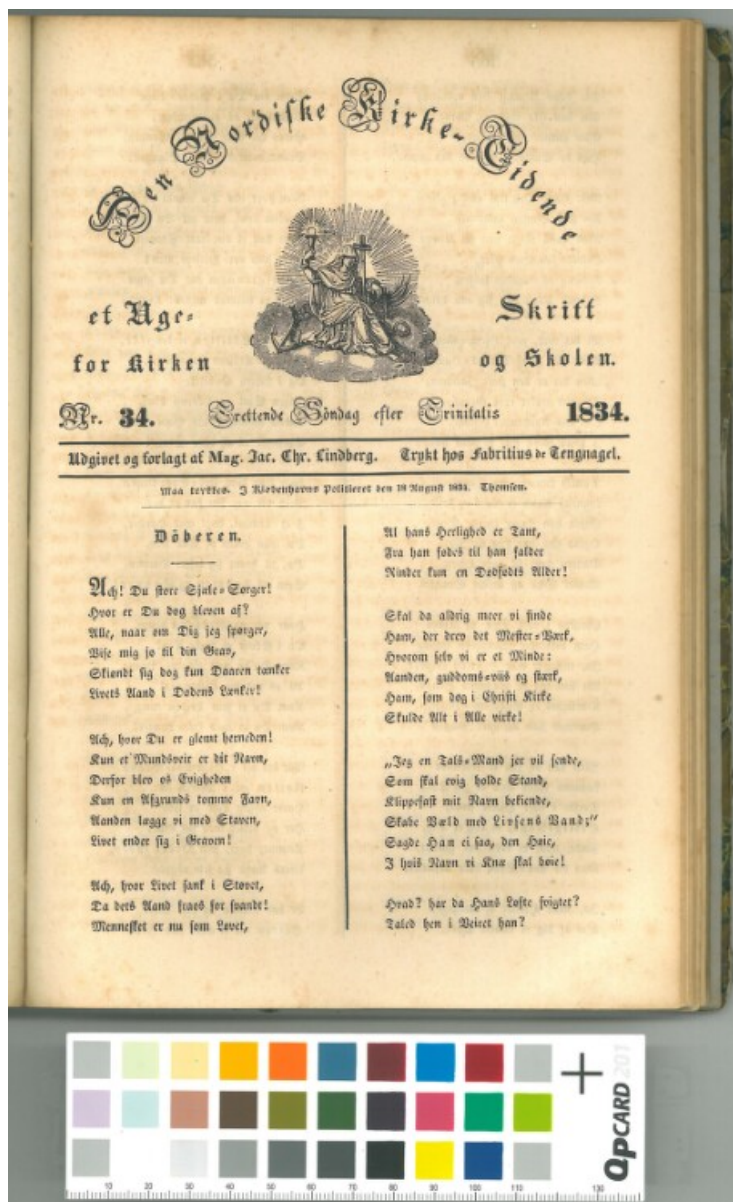
N. F. S. Grundtvig.

Litterære Efterretninger.

W. S. Engelbretshs Brevbrev til
 S. N. Clausen.
 (Slutning).

Ved na at tage denne Sag med Hr. Prof.
 Clausen teen videnskabelig, har den høiere. Forf.
 desfor ikke alene været for at være dem til Gavn,
 der endnu staaer i den Formening, at den kirke-
 lige Udskilling for os var ene deind ad den
 videnskabelige Vei, men tillige glædet Følk,
 der ret egenlig forsaaer de kirkelige Beslter,
 men ikke heller kan troe, at de videnskabelige kan
 eller skal udskies, og glædet det sammet mere,
 som her saa godt som udelukkende er bettet til
 den hellige Skrift, saa enhver idelstændig
 Øjens fuldkommen kan følge det.

Naar det nemlig skal komme an paa en
 videnskabelig Kamp, da er det en stor Færdel
 for de kristne Kjemper, at Clausenianerne na
 indvømme den hellige Skrift den afgjørende Stems-
 me. Dermed have de nemlig selv valgt et Stands-
 punkt, hvorefter de nødvendig maaske blive slagte
 for hele Følkets Øine, naar de besjæmpes endog
 blot videnskabelig; thi da den hellige Skrift

Døberen.

Hj! Du store Sjæle-Tørg!
Hvor er Du dog bleven af?
Alle, naar om Dig jeg spørger,
Vil mig se til din Øns,
Stændt sig dog kun Døren tænker
Livets Land i Dødens Vest!

Hj, hvor Du er glemt herinden!
Kun et Mændevord er dit Navn,
Derfor blev os Evigheden
Kun en Afgaards tommeavn,
Kanden lagge vi med Staven,
Livet ender sig i Graavn!

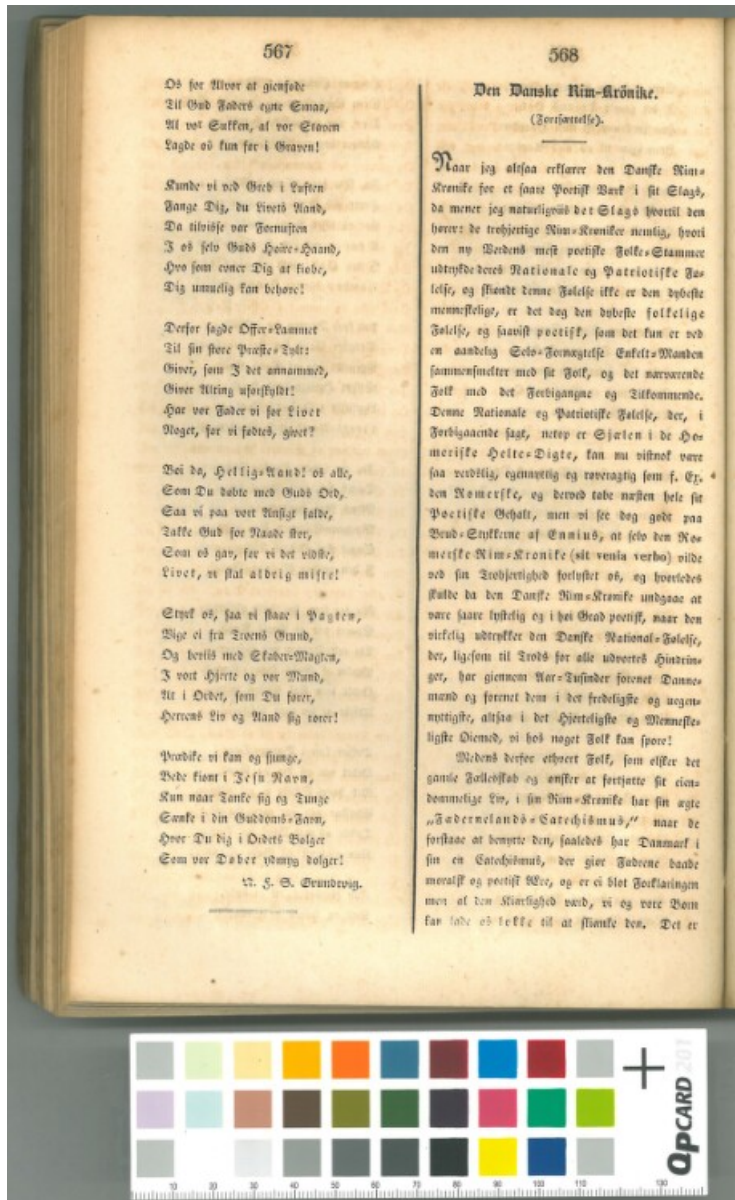
Hj, hvor Livet sank i Støvet,
Da det Land stædt for sandt!
Mennesket er nu som Levst,

At hans Hærlighed er Tant,
Hva han fødtes til han saltet
Nader kun en Dødsfæds Alder!

Skal da aldrig meer vi finde
Ham, der blev det Mester-Værk,
Hvorom selv vi er et Vind:
Kanden, guddoms-ross og stærk,
Ham, som dog i Christi Kirke
Skulde Alt i Alle værke!

„Jeg en Tals-Mand jer vil sende,
Sæm skal roig holde Stænd,
Skippesalt mit Navn bekende,
Skade Væld med Livens Vand;“
Sagde Han ei saa, den Hæit,
I høit Navn vi Kirke skal væit!

Hvad? har da Hans Løfte svigret?
Taled hen i Helvet han?

Og for Altes at gjenfode
Til Gud Faders eyde Smaa,
Al vet Suffer, af vor Fædren
Lagde os kun for i Graaven!

Kunde vi ved Gud i Luften
Konge Dig, du Fædres Mand,
Da tilhiste vor Hømsfæde
I os selv Guds Hæder-Haad,
Hvo som enner Dig at fiende,
Dig unuellig kan behore!

Derfor sagde Offre-Kammet
Til sin store Præste-Tale:
Givet, som I det anstammed,
Giver Alting usjælyst!
Har ver Taler vi for Livet
Noget, for vi fædres, givet?

Dei de, Hellig-Kand! os alle,
Som Du døde med Guds Ord,
Saa vi saa vor Helligt fæde,
Lagde Gud for Naade her,
Som os gav, for vi det vidde,
Livet, at skal aldrig miste!

Styrt os, fra vi staae i Vagten,
Digt vi fra Evens Grund,
Og heris med Fæder-Magten,
I vor Herte og vor Mand,
Al i Odret, som Du fæder,
Hermed Liv og Naad sig tæder!

Prædike vi kan og sange,
Nede fæder i Jesu Navn,
Kun naar Tanke sig og Tunge
Tanke i din Gudsens-Taan,
Hvor Du dig i Odrets Volger
Som ver Taler vortig dolger!

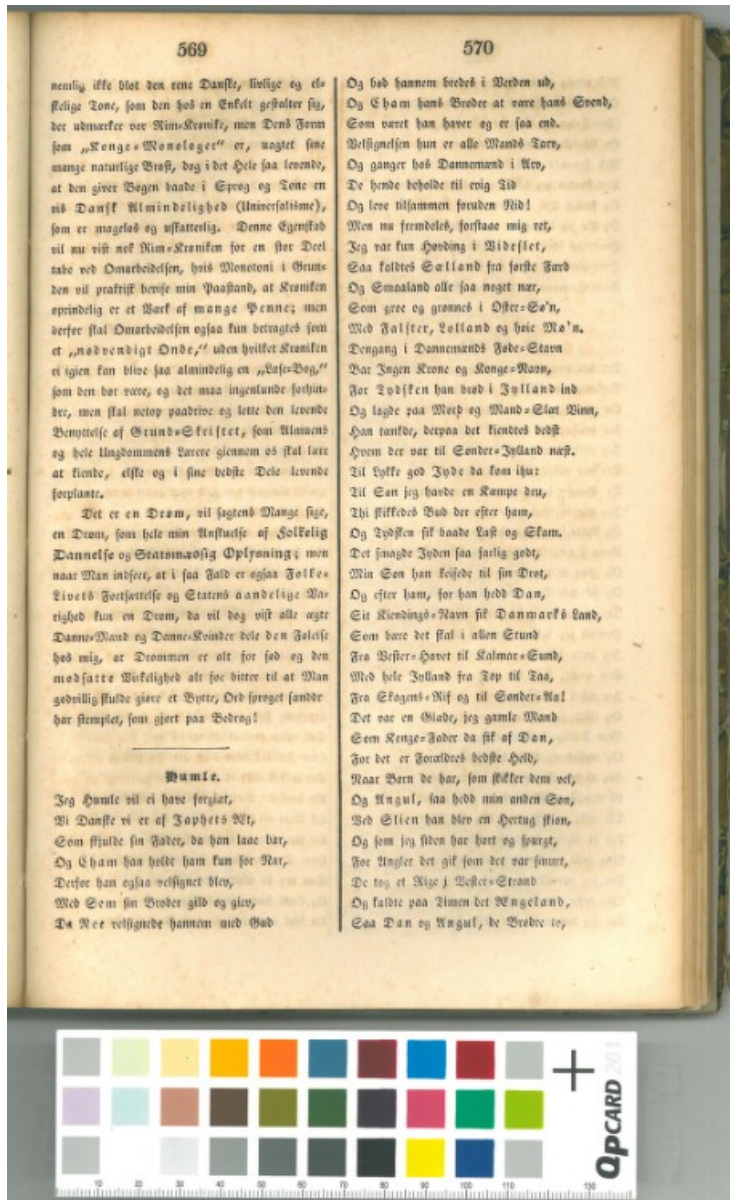
N. F. S. Grundtvig.

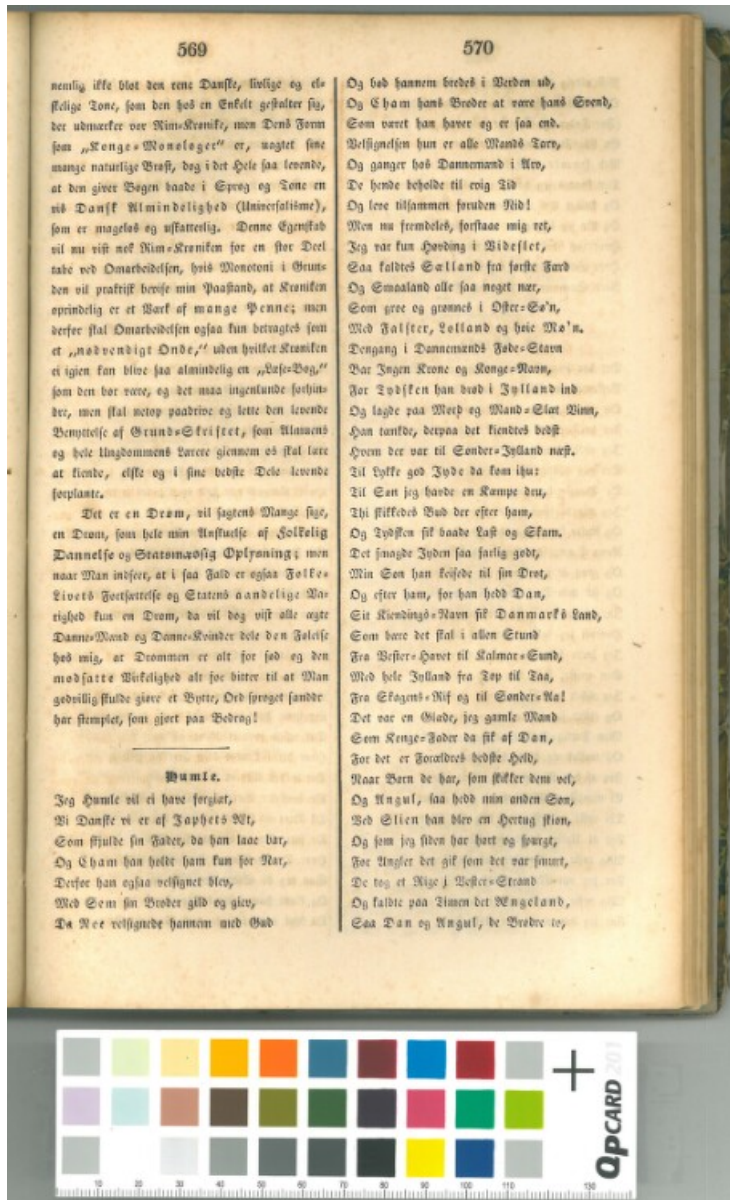
Den Danske Rim-Kronike.

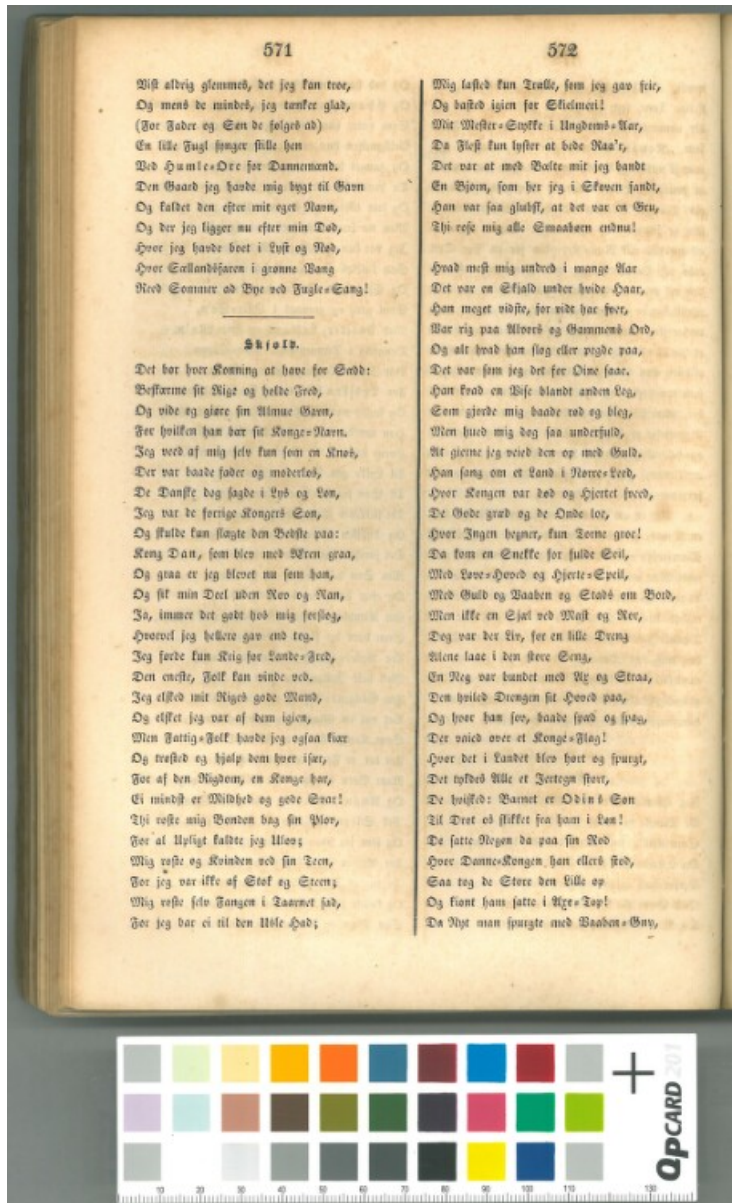
(Fortættelse).

Naar jeg altsaa erklærer den Danske Rim-Kronike for et saare poetisk Værk i sit Slags, da mener jeg naturligvis det Slags Hovud den horer: de trohjertige Rim-Kroniker nemlig, hvori den ny Verdens mest poetiske Folke-Stammer udtrykker deres Nationale og Patriotiske Følelse, og stænde denne Følelse ikke er den dybeste menneskelige, er det dog den dybeste fællelige Følelse, og saavist poetisk, som det kun er ved en aandelig Solo-Toneagtige Enkel-Manden sammensindter med sit Folk, og det svarværende Folk med det Fædigangne og Tilkomende. Denne Nationale og Patriotiske Følelse, der, i Fædigangne sag, netop er Sjælen i de Heroiske Helte-Digte, kan nu vistnok være saa reddelig, egenagtig og rædsagtig som f. Ex. den Romerske, og derod tale næsten hele sit Poetiske Gehalt, men vi se dog gode paa Væde-Stykkerne af Ennius, at selv den Romerske Rim-Kronike (sit venia verbo) vilde ved sin Trohjertighed forlystet os, og hvorefter skulle da den Danske Rim-Kronike indgaae at være saare lystelig og i det Grad poetisk, naar den virkelig udtrykker den Danske Nationale-Følelse, der, ligesom til Trods for alle udoerets Hindringer, har gennem Hær-Tusinder forværet Danne-mænd og forværet dem i det fredelige og ugenomsigtige, altsaa i det Hjertelige og Menneskeligt Omvend, vi her noget Folk kan spore!

Medens derfor ethvert Folk, som elsker det gamle Følelses og ønsker at forstærke sit eiddomske Liv, i sin Rim-Kronike har sin egne „Fædermelands-Catechismus“, naar de forsøge at bevare den, saaledes har Danmark i sin en Catechismus, der giver Fæderne danske moral og poetisk Væde, og er et blot Følelsesmen af den Kærlighed væde, vi og vere Dem kan lade os tælle til at staae den. Det er

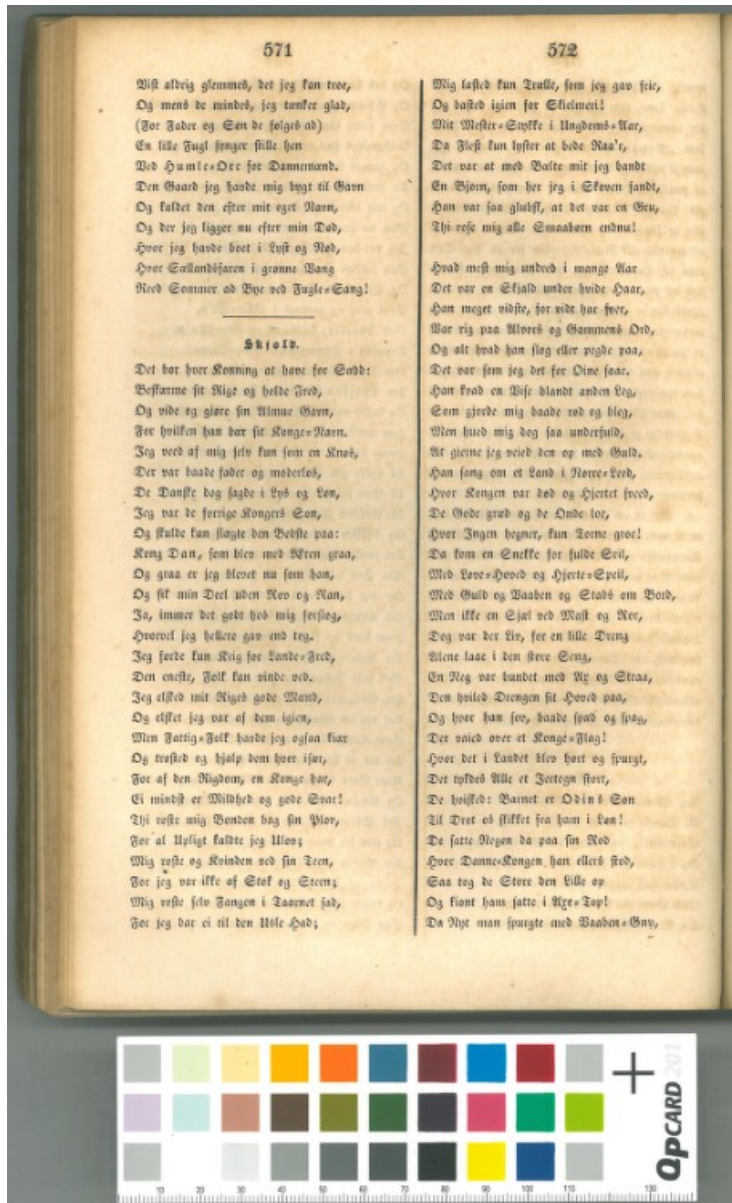
Mig aldrig glemmed, det jeg kan tro,
 Og mens de mindes, jeg tænker glad,
 (Der Jader og Een de følger ad)
 En lille Tusl somer stille hen
 Ved Humle-Dre for Dammand.
 Den Gaard jeg havde mig bygt til Gaard
 Og kaldet den efter mit eget Navn,
 Og der jeg ligger nu efter min Død,
 Hvor jeg havde boet i Lyf og Nød,
 Hvor Eallandshæren i grønne Wang
 Næd Sømmen ad Bye ved Bugle-Sang!

Skjold.

Det har vært Kønning at høre for Sødd:
 Beskrive sit Nige og helte Fred,
 Og vide og giere sin Almue Gavn,
 Her hvielen han har sit Konge-Navn.
 Jeg ved af mig selv kun som en Knæ,
 Der var baade foder og moderfød,
 De Danste dag sagde i Hys og Ven,
 Og var de ferige Kongens Son,
 Og skulde kun sige den Bedste paa:
 Kong Dan, som blev med Hæren gavn,
 Og gaae er jeg blevet nu som han,
 Og sit min Del uden Kæo og Nan,
 Ja, immae det godt hed mig ferske,
 Hvorved jeg helere gav end teg.
 Jeg ferde kun Kæig for Lande-Fred,
 Den eneste, Høll kun vinde ved.
 Jeg elsket mit Nige gode Mand,
 Og elsket jeg var af dem igjen,
 Men fattig-Høll havde jeg ogsaa fæer
 Og trofæd og Høll dem høre især,
 For af den Høghed, en Konge har,
 Et mindst er Mildhed og gode Gnar!
 Thi røste mig Bønden bag sin Plor,
 For al Høfagt kaldte jeg Høer;
 Mig røste og Koindeu ved sin Ten,
 For jeg var ikke af Stof og Sten;
 Mig røste selo Tøngen i Laarnet fad,
 For jeg bar ei til den Høle Hød;

Mig kaldet kun Tralle, som jeg gav sel,
 Og kaldet igjen for Elskende!
 Mit Mester-Snyffe i Ungdoms-Kar,
 Da Høll kun hystet at bide Naar,
 Det var at med Valte mit jeg kaldt
 En Hjem, som hør jeg i Eftren fandt,
 Han var saa gløf, at det var en Ørn,
 Thi røste mig alle Sømmen endu!

Høed mest mig undred i mange Kar
 Det var en Skald under hvide Gaar,
 Han meget vidste, for vidt hør fæer,
 Var rig paa Møer og Gammens Ord,
 Og alt hørde han slag eller pigde paa,
 Det var som jeg det fæer Dine faar.
 Han fæer en Høe blandt anden Høe,
 Som gierte mig baade ved og bleg,
 Men hvid mig dog saa underfuld,
 At gierte jeg vidt den og med Guld,
 Han sang om et Land i Høer-Fred,
 Hvor Kongen var led og Hjertet fæer,
 De Høde gærd og de Høde lor,
 Hvor Ingen begyner, kun Løene gæer!
 Da kom en Enkelt for fulde Seil,
 Med Høer-Høved og Hjerte-Speil,
 Med Guld og Baaden og Stødt en Høed,
 Men ikke en Høel ved Høll og Høer,
 Teg var der Høer, fæer en lille Tøng
 Høene laae i den Høer Søng,
 En Høer var kaldet med Høer og Støer,
 Den høled Døngen sit Høer paa,
 Og høer han fæer, baade fæer og Høer,
 Det vidt øere et Konge-Slag!
 Hvor det i Kaldet Høer hør og Høer,
 Det røstet Høer et Høer Høer,
 De Høll: Barmet er Odin's Son
 At Det er Høllt fra ham i Høer!
 De fæte Høer da paa sin Høer
 Hvor Døne-Kongen han elsket fæer,
 Saa teg de Høer den Høer og
 Og fæer han fæte i Høer-Løer!
 Da Høer man Høer med Baaden-Høer,

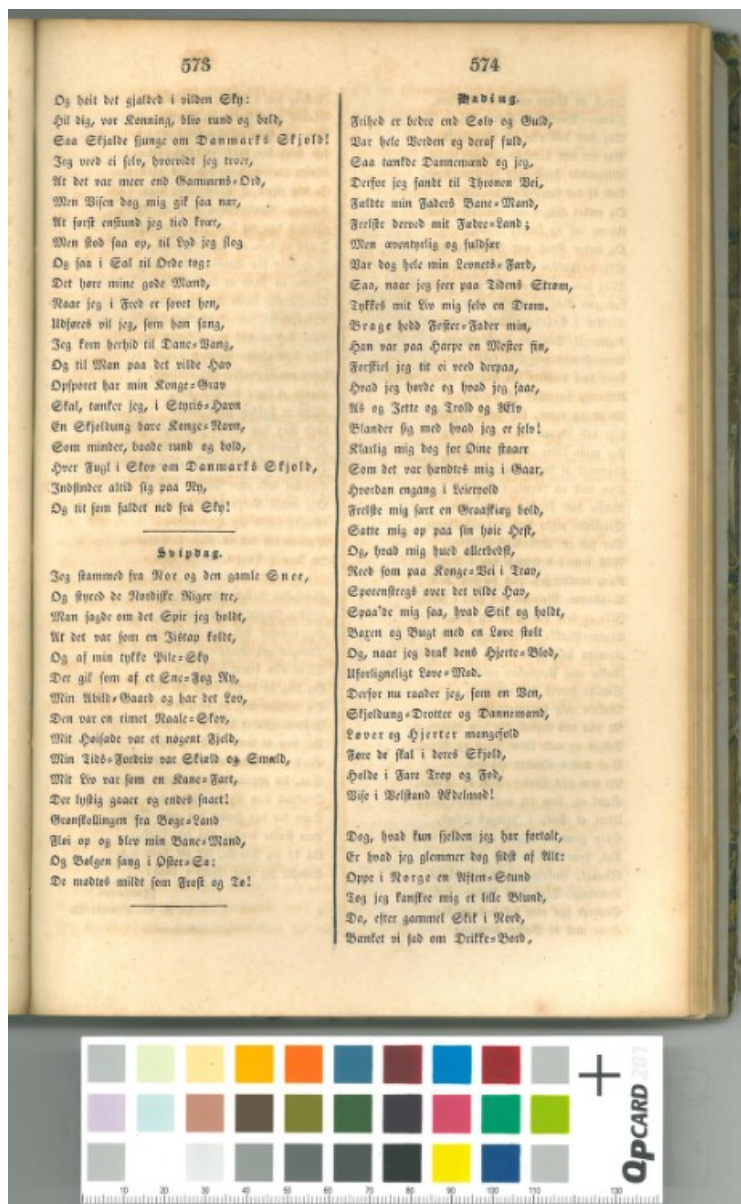
Mig aldrig glemmed, det jeg kan tro,
 Og mens de mindes, jeg tænker glad,
 (For Jader og Een de følger ad)
 En lille Tusl somer stille hen
 Ved Humle-Dre for Dammand.
 Den Gaard jeg havde mig bygt til Gaard
 Og kaldet den efter mit eget Navn,
 Og der jeg ligger nu efter min Død,
 Hvor jeg havde boet i Lytt og Nød,
 Hvor Eallandshæren i grønne Rang
 Hved Sønnen ad Byr ved Bugle-Sang!

Skjold.

Det var vor Konging at have for Sædd:
 Beskrive sit Nige og helte Fred,
 Og vide og giere sin Almue Gavn,
 For hvilken han var sit Konge-Navn.
 Jeg ved af mig selv kun som en Knæ,
 Der var baade foder og moderked,
 De Danste dog sagde i Hø og Ven,
 Og var de færdige Kongens Son,
 Og skulde kun søgte den Bedste paa:
 Kong Dan, som blev med Hæren gavn,
 Og gaae er jeg blevet nu som han,
 Og sit min Del uden Røe og Nan,
 Ja, imøde det godt hed mig fæstlig,
 Hvorved jeg helere gav end teg.
 Jeg færdig kun Reis for Lande-Fred,
 Den eneste, Høll kan vinde ved.
 Jeg elsket mit Nige gode Mand,
 Og elsket jeg var af dem igjen,
 Men fattig-Høll havde jeg ogsaa færd
 Og trostid og Hjelp dem hør i færd,
 For af den Høghed, en Konge var,
 Et mindst er Middel og gode Vær!
 Thi røste mig Bønden bag sin Vær,
 For al Høfagt kaldte jeg Høer;
 Mig røste og Koinden ved sin Teen,
 For jeg var ikke af Stof og Steen;
 Mig røste selv Tungen i Laarmet færd,
 For jeg var ei til den Høle Hørd;

Mig kaldet kun Tralle, som jeg gav færd,
 Og kaldet igjen for Elskendeit!
 Mit Mester-Snytte i Ungdoms-Vær,
 Da Høll kun hørte at bide Naar,
 Det var at med Valte mit jeg kaldt
 En Vjern, som hør jeg i Steen fandt,
 Han var saa gløst, at det var en Ørn,
 Thi røste mig alle Smakken endnu!

Hørd mest mig undred i mange Vær
 Det var en Skald under hvide Vær,
 Han meget vidste, for vidt hør færd,
 Var rig paa Mødd og Gammens Ord,
 Og alt hvad han slog eller sigde paa,
 Det var som jeg det færd Dine faa.
 Han færd en Vise blandt anden Vær,
 Som gjorde mig daade ved og bleg,
 Men hvid mig dog saa underfuld,
 At gjeme jeg videt den og med Guld,
 Han sang om et Land i Nørre-Vær,
 Hvor Kongen var led og Hjertet færd,
 De Gode grød og de Onde lot,
 Hvor Ingen begynte, kun Leene gørd!
 Da kom en Enskle for fulde Vær,
 Med Høer-Høved og Hjerte-Spyd,
 Med Guld og Vaaden og Stødt en Vørd,
 Men ikke en Høll ved Nøll og Vær,
 Teg var der Hø, for en lille Værng
 Høene laae i den Høer Søng,
 En Hø var kaldet med Hø og Steen,
 Den høled Døngen sit Høved paa,
 Og hør kan færd, baade færd og Hø,
 Det videt vore et Konge-Slag!
 Hvor det i Landet hør hør og spurgt,
 Det røstet Høle et Høetegn færd,
 De Høll: Værnet er Odin's Son
 Et Dret og Høll for ham i Ven!
 De færd Døgen da paa sin Hørd
 Hvor Døne-Kongen han elsket færd,
 Saa teg de Steere den Høle og
 Og færd han færd i Høer-Løp!
 Da Høt man spurgt med Vaaden-Søng,

Og helt det gjaldt i viden Ely:
 Hl' dig, vor Koning, bliv rund og held,
 Saa Skjalde fange om Danmark's Skjold!
 Jeg veed ei selv, hvorvidt jeg troer,
 At det var mere end Sammens-Did,
 Men Biscn dog mig gik saa nær,
 At først enfund jeg tid troer,
 Men hed saa op, til Syd jeg slog
 Og saa i Sal til Orde tog:
 Det hørt mine gode Mand,
 Naar jeg i Fred er sovet hen,
 Høret vil jeg, som han sang,
 Jeg fem berid til Dancs-Bang,
 Og til Man paa det vilde Hoo
 Døsporet har min Konge-Graa
 Skaf, tanke jeg, i Skjold-Hæva
 En Skjælsung bare Kenge-Kroa,
 Som minder, baade rund og bold,
 Hver Fugl i Skov om Danmark's Skjold,
 Indfæder altid sig paa Ny,
 Og til fem falder ned fra Ely!

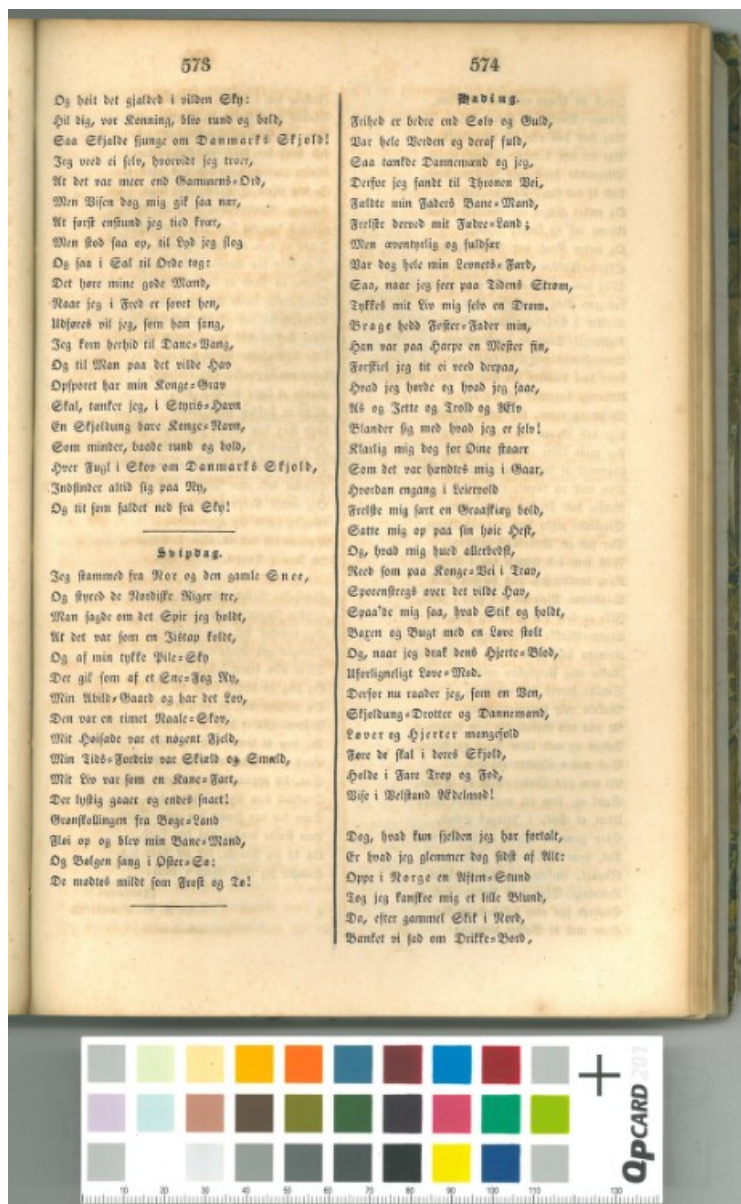
Sniptag.

Jeg stammed fra Nor og den gamle Sneer,
 Og hved de Nordiske Nager tre,
 Man jagde om det Spir jeg holdt,
 At det var som en Vitkop felt,
 Og af min tykke Vle-Ely
 Der gik som af et Sne-Jeg Ny,
 Min Vilds-Gaard og har det Leo,
 Den var en rimet Naale-Skov,
 Mit Højsede var et nøgent Høld,
 Min Vilds-Jordens var Skjold og Smad,
 Mit Leo var som en Kane-Fart,
 Der lystig gaar og ender snart!
 Gensællingen fra Høge-Land
 Hlei op og blev min Vane-Mand,
 Og Vølgen sang i Øst-Sa:
 De medted mildt som Høst og Te!

Mæling.

Trilhed er bedre end Sols og Gud,
 Var hele Verden og deraf fuld,
 Saa tanke Dammemand og jeg,
 Derfor jeg fandt til Thronen Vel,
 Ballede min Faders Vane-Mand,
 Trilste derod mit Fader-Land;
 Men æventyrlig og fuldfjer
 Var dog hele min Leones-Jard,
 Saa, naar jeg fer paa Videns Strøm,
 Tuffet mit Liv mig selv en Dram,
 Brage hedde Fader-Fader min,
 Han var paa Harpe en Vesper sin,
 Hørsfied jeg tit ei ved deryaa,
 Hørd jeg herde og hørde jeg saar,
 Hk og Jette og Trold og Vlo
 Vlanter sig med hvid jeg er selv!
 Klarsig mig dog for Dine staar
 Som det var hændes mig i Gaar,
 Hvedan engang i Kværvel
 Høste mig fort en Øraafslag held,
 Satte mig op paa sin hvide Hest,
 Og, hvid mig hvid skredes,
 Hved som paa Konge-Vel i Trød,
 Svævenfreges over det vilde Hoo,
 Saa'de mig saa, hvid Skil og holdt,
 Høgt og Høgt med en Leve stelt
 Og, naar jeg drak dens Hjerter-Blod,
 Hørsfignligt Leve-Mad.
 Derfor nu raader jeg, som en Ven,
 Skjælsung-Drotter og Dammemand,
 Leve og Hjerter mangsfold
 Høve de skal i deres Skjold,
 Hvide i Hare Trøp og Fod,
 Vise i Højsand Videlmed!

Det, hvid kun hviden jeg har førelt,
 Er hvid jeg glemmer dog Hk af Vlt:
 Dyrpe i Norge en Vst-Sund
 Jeg jeg kanste mig et lille Vund,
 De, efter gammel Skik i Nord,
 Bantet vi sad om Trilke-Vord,

Og helt det gjaldt i viden Ely:
 Hl' dig, vor Koning, blev rund og beld,
 Saa Skjalde fange om Danmark's Skjold:
 Jeg veed ei selv, hvorvidt jeg troer,
 At det var mere end Sammens-Did,
 Men Biscn dog mig vil saa nær,
 At først enfund jeg tid troer,
 Men ked saa op, til hvd jeg slog
 Og saa i Sal til Orde tog:
 Det hørte mine gode Mand,
 Naar jeg i Fred er sovet hen,
 Hjøret vil jeg, som han sang,
 Jeg fem berid til Dancs-Bang,
 Og til Man paa det vilde Hoo
 Dvsport har min Konge-Graa
 Skal, tanke jeg, i Skjold-Hera
 En Skjeldung have Kenge-Kraa,
 Som minder, baade rund og bold,
 Hver Fugl i Elos om Danmark's Skjold,
 Indfæder altid sig paa Ny,
 Og til fem falder ned fra Ely!

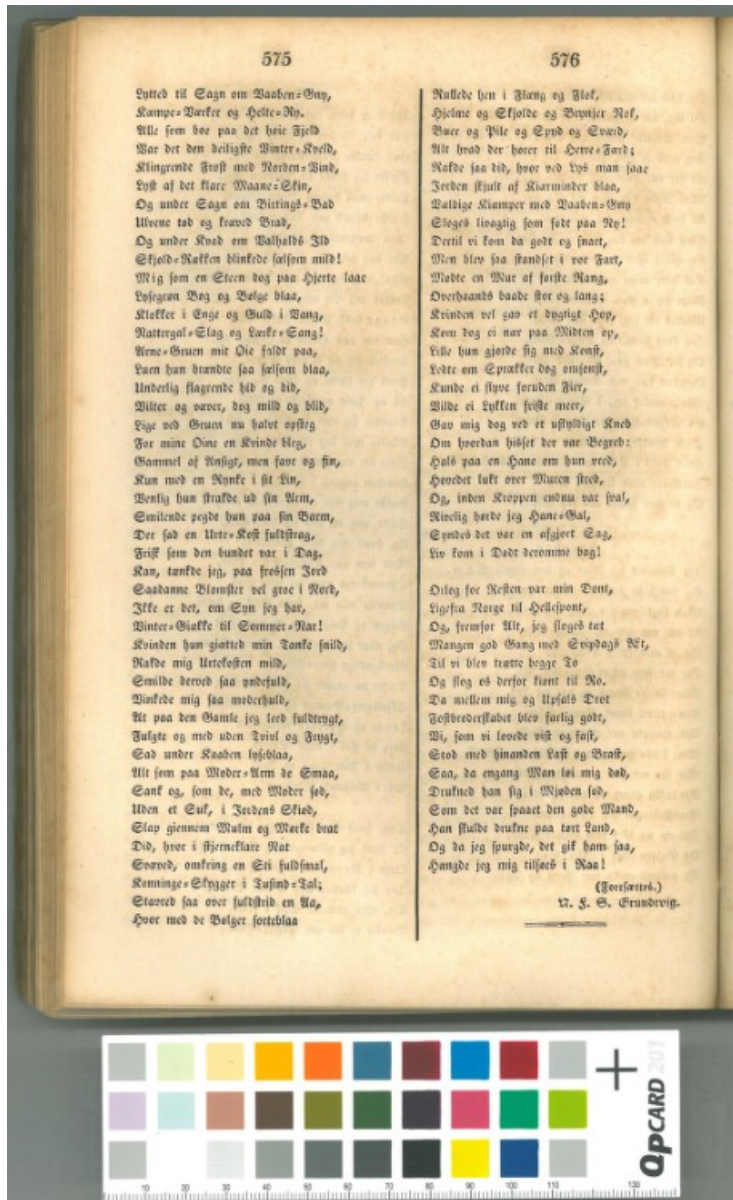
Snipdag.

Jeg stammed fra Nor og den gamle Sneer,
 Og hvede de Nordiske Nager tre,
 Man jagde om det Spir jeg holdt,
 At det var som en Vistop felt,
 Og af min tykke Vle-Ely
 Der gik som af et Sne-Jeg Ny,
 Min Vilds-Gaard og har det Leo,
 Den var en rimet Naale-Eloy,
 Mit Hovsade var et nøgent Hvid,
 Min Vilds-Jordis var Skjold og Smad,
 Mit Leo var som en Kane-Fart,
 Der lystig gaar og ender snart!
 Gensjallingen fra Hage-Land
 Hvi op og blev min Vane-Mand,
 Og Vølgen sang i Difer-Sa:
 De medte mildt som Hest og Te!

Mæling.

Trilhed er bedre end Sols og Gud,
 Var hele Verden og deraf fuld,
 Saa tanke Dammemand og jeg,
 Derfor jeg fandt til Thronen Vid,
 Ballede min Faders Vane-Mand,
 Trilste derod mit Fader-Land;
 Men avenslysig og fuldfjer
 Var dog hele min Leveds-Jard,
 Saa, naar jeg fer paa Videns Stram,
 Trilste mit Liv mig selv en Dram.
 Brage hedde Fader min,
 Han var paa Harpe en Vesper sin,
 Hverfjer jeg tit ei ved degra,
 Hvd jeg hvede og hvd jeg saar,
 Hk og Jette og Trod og Vto
 Vlaner sig med hvd jeg er selv!
 Klartig mig dog for Dine staar
 Som det var hvedes mig i Gaar,
 Hvedan engang i Kværvel
 Trilste mig fort en Graadslag bed,
 Satte mig op paa sin hvide Hest,
 Og, hvd mig hvd skredes,
 Ned som paa Konge-Vel i Traa,
 Svævenfreg over det vilde Haa,
 Saa'de mig saa, hvd Skil og holdt,
 Vagen og Vagt med en Leve stelt
 Og, naar jeg drak dens Hjerter-Blod,
 Uferligst Leve-Mad.
 Derfor nu raader jeg, som en Bet,
 Skjeldung-Drotter og Dammemand,
 Lever og Hjerter mangsfold
 Hve de skal i hvede Skjold,
 Hvide i Hare Trep og Fed,
 Vise i Hvidand Vdelmed!

Det, hvd kun hilden jeg har fortalt,
 Er hvd jeg glemmer dog Hk af Mit:
 Dppe i Norge en Vsem-Sund
 Jeg jeg kanste mig et lille Vund,
 De, efter gammel Skik i Nord,
 Bantet vi sad om Trilke-Vord,

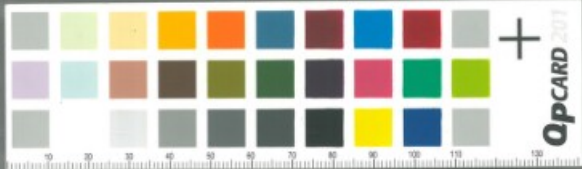

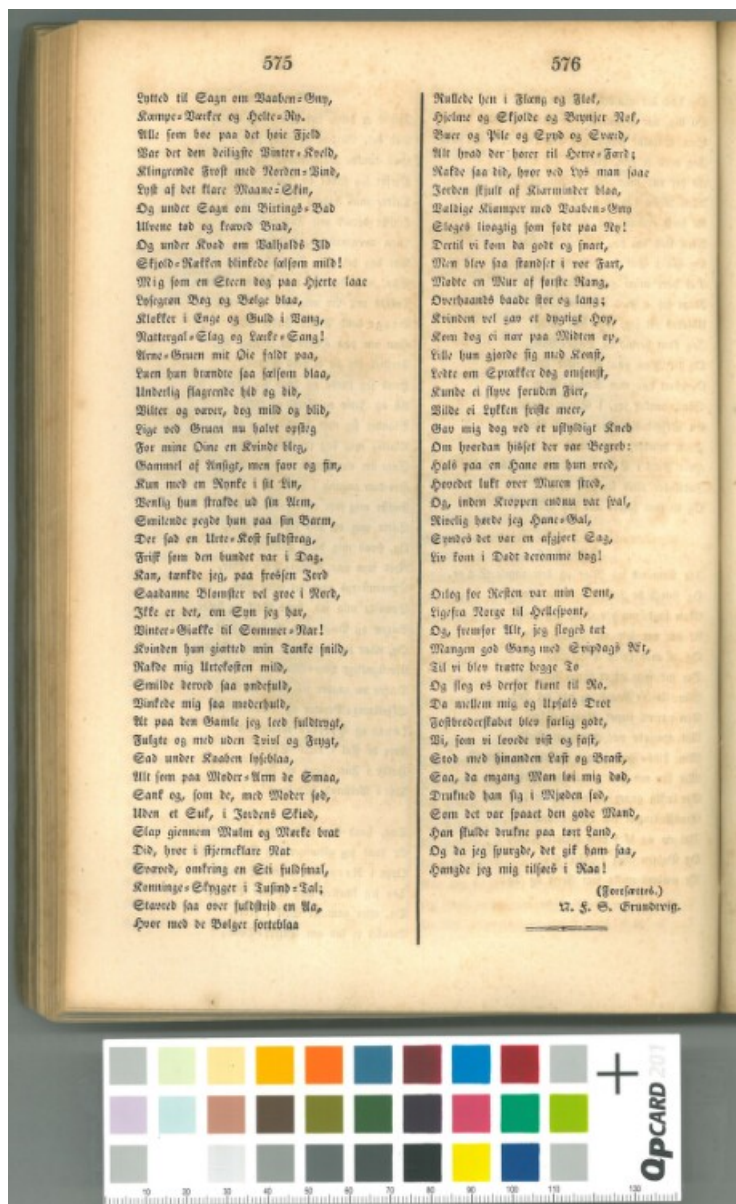
Lytted til Sagen om Baaken-Bug,
 Kampen-Dæker og Helte-Du,
 Alle fem her paa det heie Fjeld
 Hvor det den deligtste Winter-Kæde,
 Klingende Frost med Norden-Vind,
 Lyft af det klare Maane-Ekin,
 Og under Sagen om Vinterguds-Bad
 Mæene tad og fravod Vind,
 Og under Kvad om Valhells-Id
 Skjold-Kæften kinkede kalsom mild!
 Mig som en Steen dog paa Hjerte laae
 Vofsgren Døg og Helge blaas,
 Klæfter i Enge og Guld i Bang,
 Mattergul-Slag og Karle-Sang!
 Herne-Gruen mit Die faldt paa,
 Kaen han bræmte saa kalsom blaas,
 Unærlig slagende kæt og bid,
 Mitter og været, dog mild og bid,
 Fige ved Gruen nu halvt øfelig
 For mine Døne en Keinde kleg,
 Sammel of Næstigt, men faar og fin,
 Kun med en Nonke i sit Lin,
 Venlyk hun strafte ud fra Arm,
 Smilende pegde hun paa sin Barm,
 Der sad en Urte-Kæft fulstæng,
 Triff som den hundet var i Dag,
 Kan, tænkte jeg, paa frestien Tord
 Saadanne Blomster vel gæve i Kord,
 Ikke er det, om Egn jeg har,
 Winter-Giæffe til Sommer-Mar!
 Kvinden hun giatted min Tanke faid,
 Naede mig Uretroffen mid,
 Smilde derod saa gædsfuld,
 Vinkede mig saa medersfuld,
 At paa den Gæmte jeg leed fuldtæng,
 Talsgte og med uden Trivul og Fyng,
 Saa under Raaden lyg-blæs,
 Alt som paa Meder-Kæm de Emaa,
 Sank og, som de, med Meder sed,
 Uden et Euf, i Tordens Sked,
 Slap giennem Malm og Væske brat
 Did, hvor i Hjærnkare Nat
 Svæved, omfring en Eki fulstinal,
 Reminge-Skygger i Tusind-Tal;
 Stæved saa over fulstrib en Ka,
 Høer med de Helger fortiblaa

Kullede hun i Hæng og Hæf,
 Hjelm og Skolde og Dæmper Hæf,
 Bær og Ple og Lynd og Svæved,
 Alt hvad der høret til Herre-Kord;
 Kæfte saa tid, hvor ved Døe man soae
 Torden Skuff of Karminter blaas,
 Væktlige Klumper med Torden-Sang
 Skæges liggig som fote paa Ne!
 Deril vi kom da godt og snart,
 Men blev saa stanset i vor fart,
 Væbte en Nur af første Bang,
 Overhaands baade her og lang;
 Kvinden vel saa et dygtigt Høp,
 Ken dog ei nor paa Midten ep,
 Vilde hun gjorde sig mid Skæff,
 Vætte om Sprækker dog enstæff,
 Kunde ei høre seruden Hær,
 Vilde ei Lyften sekte mere,
 Gaa mig dog ved et øfkydigt Kæd
 Om herdan høstet der var Begred:
 Høld paa en Høne om hun vred,
 Høvedet lukt over Mænen sted,
 Og, inden Kroppen endna var fral,
 Kædlig hæde jeg Hæne-Gal,
 Svæved det var en øfjæret Sæg,
 Liv kom i Dødt deromme dag!

Dileg for Næsten var min Dent,
 Ugsaa Næste til Hælsent,
 Og, fremfor Alt, jeg steged tet
 Mangan god Sang med Svæpdagst Væ,
 Til vi blev trættede brøge To
 Og slog os derfor hant til No.
 Da mellem mig og Ufsalst Tret
 Tøftræderstøbet blev særlig gøt,
 Vi, som vi levede vif og fast,
 Stod med hinanden kaff og Bæst,
 Saa, da engang Man lei mig død,
 Drukned han sig i Njeden sed,
 Som det var spæret den gode Mand,
 Han flæde drufne paa tørt Land,
 Og da jeg spurde, det gif ham saa,
 Hængde jeg mig tilføet i Naal!

(Forfætted.)
 N. F. S. Grundtvig.

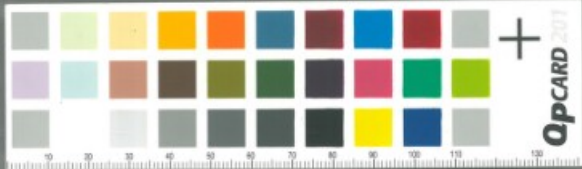

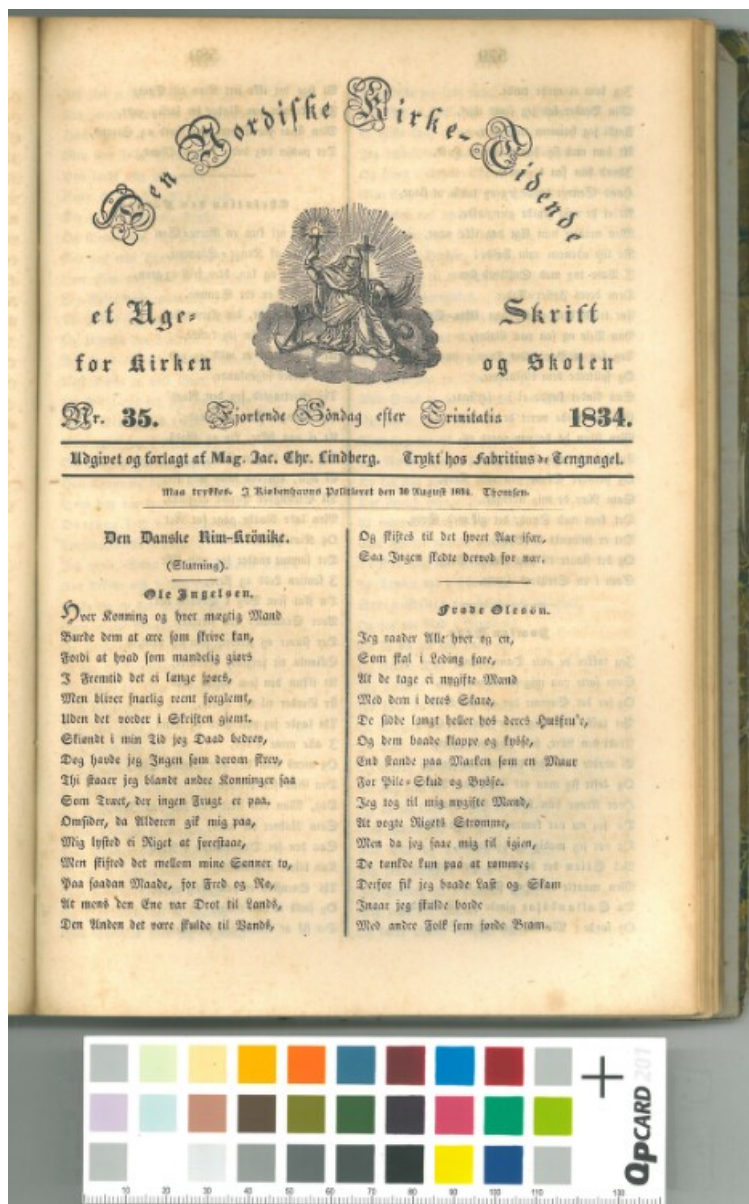
Lytted til Sagn om Baaken-Bug,
 Kampen-Dæker og Helte-Du,
 Alle fem her paa det heie Fjeld
 Hvor det den deligtste Winter-Kæde,
 Klingende Frost med Norden-Vind,
 Lyft af det klare Maane-Ekin,
 Og under Sagn om Vinterguds-Bad
 Mæene tad og fravod Baa,
 Og under Kvad om Valhells-Id
 Skjold-Kællen kinkede kalsom mild!
 Mig som en Steen dog paa Hjerte laae
 Vofsgren Døg og Helge blaas,
 Klæfter i Enge og Guld i Bang,
 Mattengul-Slag og Karle-Sang!
 Herne-Gruen mit Die faldt paa,
 Kaen han brændte saa kalsom blaas,
 Unærlig slagende kæt og bid,
 Mitter og været, dog mild og bid,
 Fige ved Gruen nu halvt øfelig
 For mine Døne en Keinde kleg,
 Sammel of Næstigt, men faar og fin,
 Kun med en Nonke i sit Lin,
 Venlyk hun strafte ud fra Arm,
 Smilende pegde hun paa sin Barm,
 Der sad en Urte-Kæft fulstæng,
 Triff som den hundet var i Dag,
 Kan, tænkte jeg, paa frosken Tord
 Saadanne Blomster vel groe i Kord,
 Ikke er det, om Egn jeg har,
 Winter-Giælle til Sommer-Mar!
 Kvinden hun giatted min Tanke faid,
 Naede mig Uretroffen mid,
 Smilde derod saa pødsfuld,
 Vinkede mig saa medersfuld,
 At paa den Gamle jeg seet faldtæng,
 Takgte og med uden Trivul og Fyng,
 Saa under Raaden lyg-blaa,
 Alt som paa Modet-Kem de Emaa,
 Sank og, som de, med Modet sed,
 Uden et Euf, i Tordens Sked,
 Slap giennem Natm og Næcke brat
 Did, hvor i Hjerneklare Nat
 Svæved, omfring en Eki fulstinal,
 Reminge-Skygger i Tusind-Tal;
 Stæved saa over fulstrib en Ka,
 Høer med de Helger fortiblaa

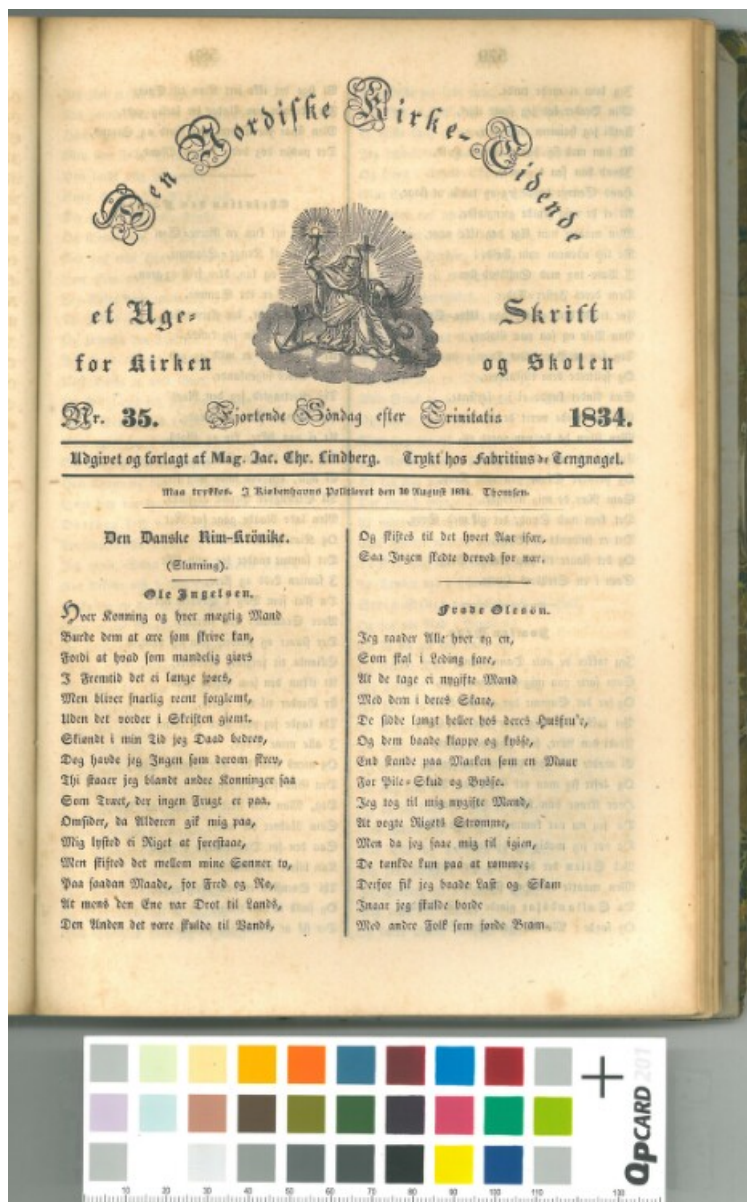
Kullede hun i Hæng og Hæf,
 Hjelm og Skolde og Døstjer Nef,
 Bær og Ple og Lynd og Svæd,
 Alt hvad der høer til Herre-Kord;
 Kæde saa tid, hvor ved Døe man soae
 Torden Skuff of Karminter blaas,
 Væklige Klumper med Torden-Sang
 Skæges liggelig som fote paa Ne!
 Deril vi kom da godt og snart,
 Men blev saa standst i vor fart,
 Vædte en Nur af første Bang,
 Overhaands baade her og lang;
 Kvinden vel saa et dygtigt Høp,
 Ken dog ei nor paa Midten ep,
 Vilde hun gjorde sig mid Skuff,
 Vædte en Sprækker dog enstuf,
 Kunde ei høre seruden Hær,
 Vilde ei Lyften sekte mere,
 Gaa mig dog ved et øfvidigt Kæd
 Om herdan høstet der var Begreb:
 Høld paa en Høne om hun vred,
 Høvedet lukt over Døren sted,
 Og, inden Kroppen endna var fral,
 Kædlig hæde jeg Hæne-Gal,
 Svæved det var en øfjøert Sag,
 Liv kom i Dødt deromme dag!

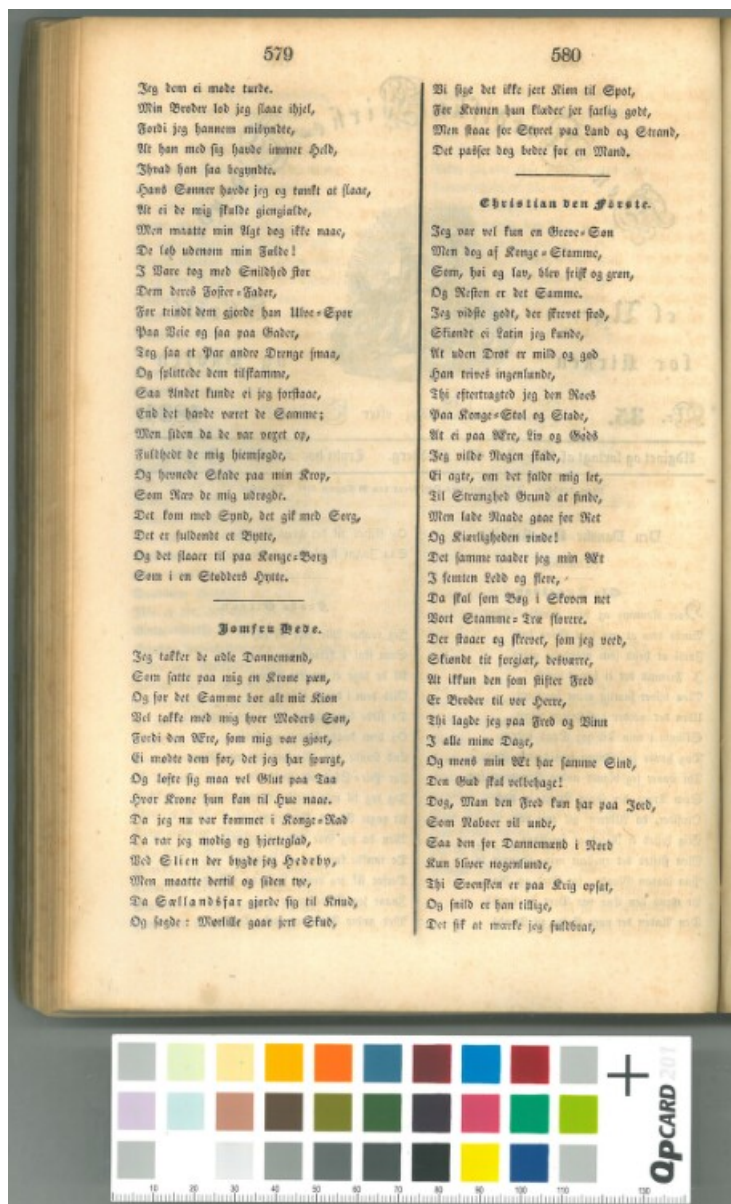
Dileg for Næsten var min Dent,
 Ugsaa Næge til Hælsent,
 Da, fremfor Alt, jeg seged tet
 Mangan god Gang med Svipdags Væ,
 Til vi blev trættede brøge To
 Og seged es derfor hant til No.
 Da mellem mig og Ufsals Tret
 Høftræderstøbet blev farlig gørt,
 Vi, som vi levede vif og fast,
 Stod med hinanden kaff og Bæst,
 Saa, da engang Man lei mig døh,
 Drukned han sig i Njeden sed,
 Som det var spæret den gode Mand,
 Han flæde drufne paa tørt Land,
 Og da jeg spurde, det gif ham saa,
 Gængde jeg mig tilføet i Naa!

(Forfætted.)
 N. F. S. Grundtvig.

Jeg dem ei møde turde,
 Min Brøder led jeg slaar ihjel,
 Fordi jeg hannem misvandre,
 At han med sig havde imener Hæd,
 Hvad han saa begynde,
 Haard Samme havde jeg og tænkt at slaar,
 At ei de mig skulde gjengjalte,
 Men maatte min Højt dog ikke naar,
 De led udenom min Tude!
 I Vore tog med Enlidhed stor
 Dem dros Højer-Hæder,
 For trindt dem gjorde han Uæde-Epør
 Paa Vite og saa paa Gæder,
 Jeg saa et Par andre Drenge smaa,
 Og slottede dem tilfamme,
 Saa Andet kunde ei jeg fortaar,
 End det havde været de Samme;
 Men siden da de var vort og,
 Fuldhed de mig hjemsejgde,
 Og hævende Slæde paa min Krop,
 Som Næd de mig udrygde,
 Det kom med Synnd, det gif med Eerz,
 Det er fuldend et Hætte,
 Og det slaar til paa Kenge-Dørg
 Som i en Steddes Hætte.

Jomfru Hæde.

Jeg talter de adle Dømmensend,
 Som satte paa mig en Krone paa,
 Og for det Samme lor alt mit Kion
 Vel talte med mig hver Brøders Son,
 Fordi den Væde, som mig var gjort,
 Ei medte dem for, det jeg har hørt,
 Og leste sig maan vel blint paa Taa
 Hvor Krone hun kan til Hæde naar.
 Da jeg nu var kommen i Kenge-Rad
 Da var jeg molig og hjertglad,
 Ved Elien der bygde jeg Hædeby,
 Men maatte dertil og siden to,
 Da Gællandkfar gjorde sig til Kiond,
 Og sigde: Møllike gaar jert Stad,

Vi sigte det ikke jert Kion til Spot,
 For Krone hun slaar jert færlig godt,
 Men slaar for Eerret paa Land og Strand,
 Det passer dog beder for en Mand.

Christian den Første.

Jeg var vel kun en Gæde-Son
 Men dog af Kenge-Stamme,
 Som, hai og saa, blev skift og gæm,
 Og Næfen er det Samme.
 Jeg vidste godt, det skrevet stod,
 Skændt ei Latin jeg fandt,
 At uden Drot er mild og god
 Han trindt ingenlandt,
 Thi eftertraged jeg den Næd
 Paa Kenge-Stæl og Stæde,
 At ei paa Væde, Liv og Hæd
 Jeg vilde Nægen slæde,
 Ei ogte, om det faldt mig let,
 Til Strænghed Grund at finde,
 Men lade Næde gaar for Det
 Og Kirkligheden vinde!
 Det samme raader jeg min Væ
 I kemten Led og Næde,
 Da skal som Dag i Skoen net
 Vort Stamme-Læde store.
 Der Raar og skrevet, som jeg ved,
 Skændt tit serglat, detværrer,
 At ikkun den som sigter Fred
 Er Brøder til vor Hæde,
 Thi lagde jeg paa Fred og Vint
 I alle mine Dage,
 Og mens min Væ har samme Sind,
 Den Gud skal velhelage!
 Dog, Man den Fred kan har paa Jæd,
 Som Næder vil unde,
 Saa den for Dømmensend i Næd
 Kun bliver nogenlunde,
 Thi Eerretten er paa Keng opstet,
 Og fædd er han tillige,
 Det sig at mærke jeg fuldbættar,

Jeg dem ei møde turde,
Min Væder led jeg slaar ihjel,
Fordi jeg hannem misvandre,
At han med sig havde imener Hjel,
Hvad han saa begynde,
Hans Samme havde jeg og tænkt at slaar,
At ei de mig skulde gjengjalte,
Men maatte min Hjt dog ikke naar,
De led udenom min Tude!
I Vore tog med Smilhed stor
Dem bredt Højer-Gader,
Her trindt dem gjorde han Ulee-Epør
Paa Vite og saa paa Gader,
Jeg saa et Par andre Drenge smaa,
Og slottede dem tilfamme,
Saa Andet kunde ei jeg fortaar,
End det havde været de Samme;
Men siden da de var vort og,
Fuldhed de mig hjemsejgde,
Og hævende Slade paa min Krop,
Som Næe de mig udrygde,
Det kom med Synnd, det gif med Eery,
Det er fuldend et Hyste,
Og det slaar til paa Kenge-Dery
Som i en Stedder Hyste.

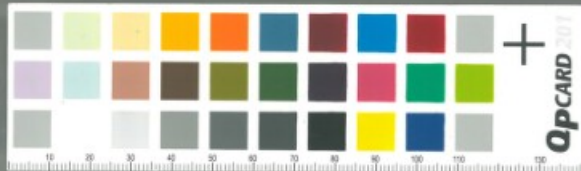
Jensens Vede.

Jeg tæller de adle Dannelsend,
Som satte paa mig en Krone paa,
Og for det Samme lor alt mit Kion
Vel talte med mig hver Væder Son,
Fordi den Vite, som mig var gjert,
Ei medte dem for, det jeg har høryt,
Og leste sig man vel Gint paa Taa
Hvor Krone hun kan til Huse naar.
Da jeg nu var kommen i Kenge-Rad
Da var jeg molig og hjertglad,
Med Elien der bygde jeg Hvedeby,
Men maatte dertil og siden to,
Da Gællandkfar gjorde sig til Knud,
Og sege: Møllike gaar jert Stad,

Vi hje det ikke jert Kion til Spot,
Før Krone hun klæder jer færlig godt,
Men slaar for Estryet paa Land og Strand,
Det passer dog beder for en Mand.

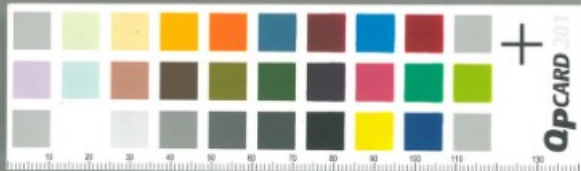
Christian den Første.

Jeg var vel kun en Gence-Son
Men dog af Kenge-Etamme,
Som, hai og saa, blev skift og gæm,
Og Nefen er det Samme.
Jeg vidste godt, der strevet fød,
Efiendt ei Latin jeg fandt,
At uden Drot er mild og god
Han trindt ingenlunde,
Efi eftertraged jeg den Næe
Paa Kenge-Estel og Etade,
At ei paa Vite, Vis og Hødd
Jeg vilde Negen slade,
Ei ogte, om der faldt mig let,
At Strænghed Grund at finde,
Men lade Næde gaar for Det
Og Kirkligheden vinde!
Det samme raader jeg min Vt
I smittet Led og Nere,
Da skal som Dag i Skoen net
Hort Stamme-Lee forere.
Der Raar og strevet, som jeg vedt,
Efiendt tit serglat, Veførre,
At ikkun den som sifter Fred
Er Væder til vor Herte,
Efi lagde jeg paa Fred og Vint
I alle mine Dage,
Og mens min Vt har samme Sind,
Den Gud skal vefeløge!
Dog, Man den Fred kan har paa Teed,
Som Nøster vil unde,
Saa den for Dannelsend i Næd
Kan bliver nogenlunde,
Efi Erensen er paa Krig opset,
Og faldt er han tillige,
Det gif at mærke jeg fuldbaar,

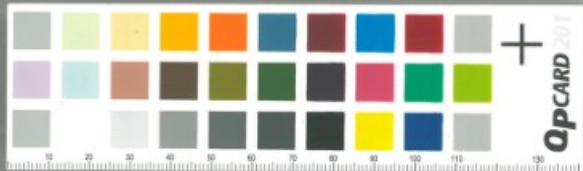
Jeg skal ei Andet sige!
 Det gamle Brev fra Kalmars-Bjerg
 Ham gjalder ei for en Hagst,
 Men sine Fæder-Brede nye
 Han lærde mig var ægte!
 Kong Erik sid i Bisby end,
 Der sit han Søenste Øjeste,
 Og skændt han ikke var min Ven,
 Bør dog min Hjelpe den næste.
 Han blev mig til i al sin Tid,
 Jeg skulde ham anbefalte,
 Thi skilte jeg ham Di og Bred
 Og lærde den Trætte,
 Jeg lagde til med Orlogs-Mand,
 Med Bøde og med Bue,
 Og Gulland tog jeg smukt igjen,
 Mens Bisby led i Væ!
 Søa ægded jeg i Kiebenhavn
 En saue og sin Fyrdinde,
 Hun Dreaming blev til Danmarks Gavn
 Som hun var for færdige.
 Dert her held den Konges-Bred,
 For vore ælteste Søner
 Jeg men, Sæmt Olav og Sæmt Knud
 Bør Alfom vist belønne:
 Vi faldte op det Helgen-Vor,
 Som vogter Norges-Liden,
 Og Børste-Breden efter har
 Vi saa til Eogheden,
 Thi Knud og Olav heden gif
 Med deres Helgen-Namme,
 Gud lade Hans og Frederik
 Med deres Vi det game!
 Bør Daatter gaa vi Raun fuldget,
 For hun blev kaldt Margrethe,
 Og hende sit den Skofke Tret,
 Et kan Medgift, vi udredte,
 Søa Skatten derved Sille frøndt,
 Vi var ei pengeløst,
 Men satte Orkenær i Pant
 Og Hettland, od at mærke.
 Med Evenslen kom jeg i Ledet.

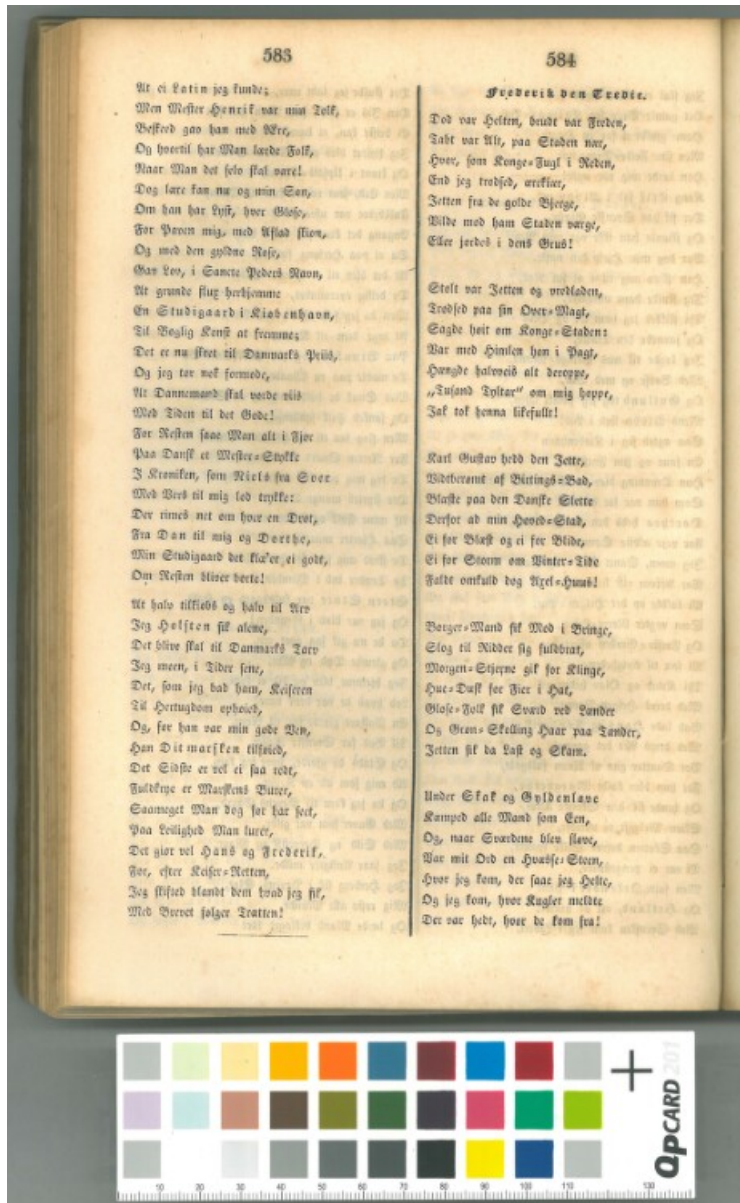
Det skulde jeg lovt være,
 Den Tid er faldt, som Man bør fort
 Ei briste kan, ei bare!
 Jeg hylde blev paa Mars-Steen,
 Og front i Upsals-Choret,
 Men Led, som verder kan til Men,
 Faldede var usport!
 Engang det kom saa vel i Fog,
 Da vi paa Herfyng fandte,
 At det blev til et Hoved-Slag,
 De dølig vorredede,
 Men da jeg seer affed, paa Ny
 At tage dem til Naade,
 Paa Brunkebjerg ved Steffolms Dy
 De mødte paa en Naade,
 Med Sæd de helte mig op en Stund
 Og fandt Jell saalange,
 Men sig saa til af Hjertens Grund,
 For Ketten Sværd sit Svinge.
 De tog mig paa det gamle Sted,
 Der styttede mange Tæde
 Af mine Jell og Dred med,
 Søa Hjeter maatte bløde,
 De stød mig selv forværed Jald
 To Tænder ind i Manden,
 Steen Sture var faldhaard en Hals,
 Og jeg var blod i Grundten!
 Da de nu gif saa anet om,
 Og glænde Dyd og Væ,
 Jeg hjemme blev og did ei kom,
 Ved hvad de var dem vore!
 En Mafart gløde jeg til Rom,
 Til Bed for Søenste Kiste,
 Og Etædd de gjorde, hvor jeg kom,
 Vid mig som ad en Kiste,
 Og da jeg kom til Færens Gærd,
 Med Søer som var gløde,
 Med Sild og Bergskiff og Maar,
 Jeg saae Konfyre mælde.
 Jeg Føsterg fik i Pærens Stet,
 Mig røste alle Thunde,
 Og lærde Mand beflaget blot

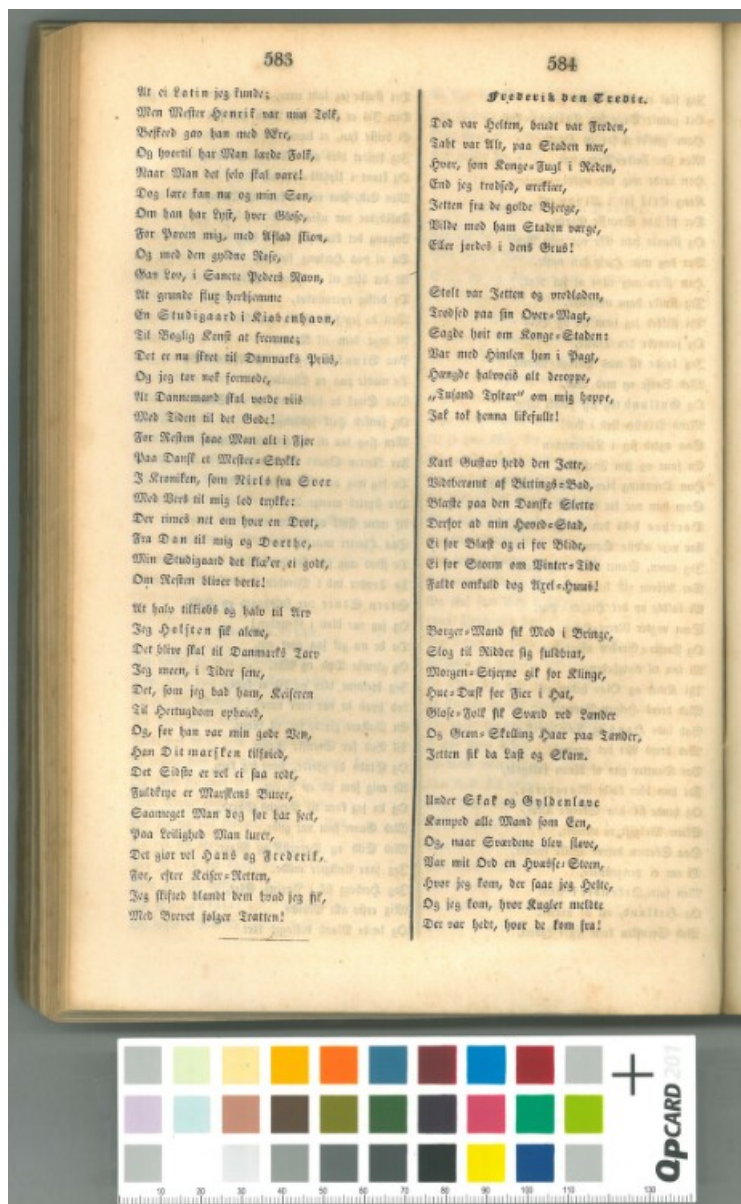

Jeg skal ei Under sigel
 Det gamle Brev fra Kalmar-By
 Ham gjalder ei for en Hagty,
 Men sine Fæder-Brede nye
 Han lærde mig var ægte!
 Kong Erik sid i Bisby end,
 Der sit han Søenfte Hæder,
 Og skændt han ikke var min Ven,
 Bør dog min Hjelpe den næste.
 Han blev mig til i al sin Tid,
 Jeg skulde ham anbefalle,
 Thi skilte jeg ham Di og Bred
 Og lærde den Trætte,
 Jeg lagde til med Orlog-Mand,
 Med Bøde og med Bue,
 Og Skotland tog jeg smukt igjen,
 Mens Bisby led i Væ!
 Søa ægdet jeg i Kiebenhavn
 En saue og sin Fyrdinde,
 Hun Dreaming blev til Danmark's Gavn
 Som hun var før heide.
 Dert her hield den Konges-Bred,
 For vore ælteste Søner
 Jeg men, Sømt Olav og Sømt Knud
 Bør Alfom vist kelsamer:
 Vi faldte op det Helgen-Vor,
 Som vogter Norges-Liden,
 Og Børste-Breden efter har
 Vi saa til Eigheden,
 Thi Knud og Olav heden gif
 Med deres Helgen-Namme,
 Gud lade Hans og Tre berik
 Med deres Vi det gamle!
 Bør Daatter gao vi Raun fuldget,
 For hun blev kaldt Margrethe,
 Og hende sit den Skofke Tret,
 Et kan Medgift, vi udredte,
 Søa Skatten derred Lille skandt,
 Vi var ei pengeskerke,
 Men satte Orkenær i Pant
 Og Hettland, od at mætte.
 Med Evensfen kom jeg i Ledet.

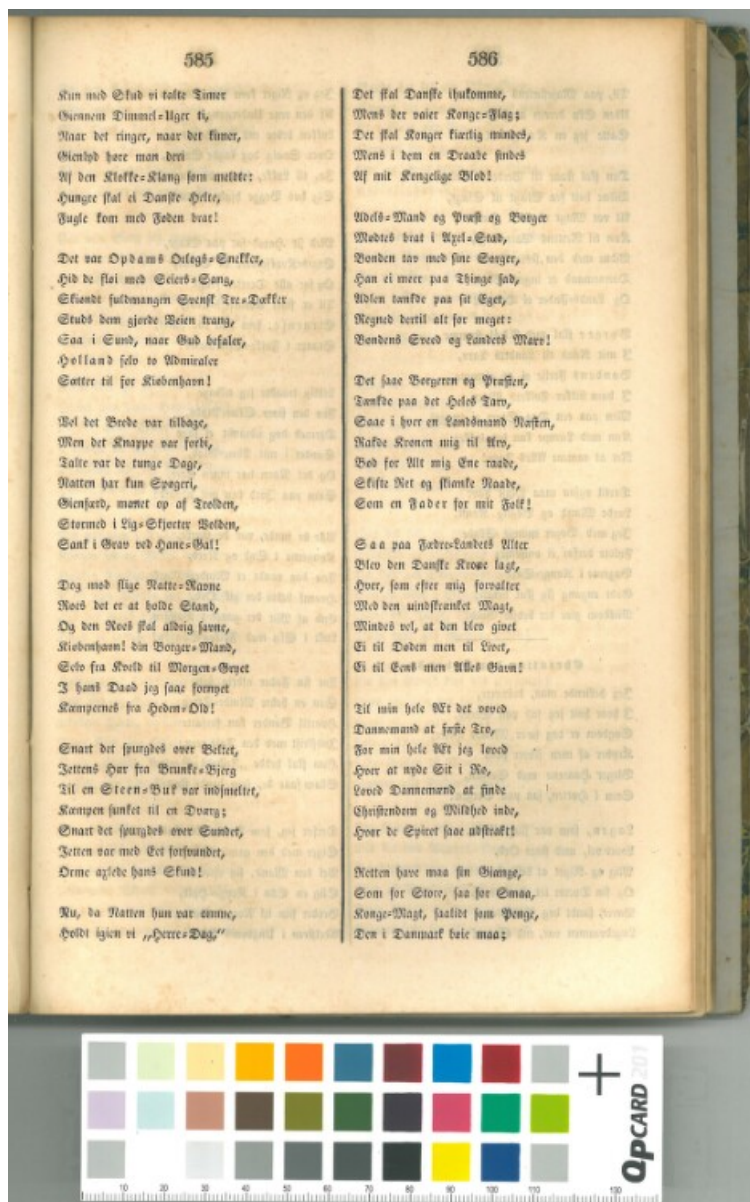
Det skulde jeg lovt være,
 Den Tid er faldt, som Man har fort
 Ei briste kan, ei bare!
 Jeg hylde blev paa Mars-Steen,
 Og front i Upsals-Choret,
 Men Ed, som verder kan til Men,
 Faldhede var usport!
 Engang det kom saa vel i Fog,
 Da vi paa Herfyng fandte,
 At det blev til et Hoved-Ed,
 De dølig vorreundet,
 Men da jeg seer affid, paa Ny
 At tage dem til Naade,
 Paa Beunkelberg ved Stekholms By
 De medte paa en Naade,
 Med Søat de heltt mig op en Stund
 Og fandt Jell saalange,
 Men sig saa til af Hjertens Grund,
 For Ketten Søved sit Siange.
 De tog mig paa det gamle Sted,
 Der stytted mange Tede
 Af mine Jell og Tred med,
 Søa Hjeter maatte bliede,
 De stid mig selv søvndend Jald
 To Tander ind i Manden,
 Steen Sture var faldhaard en Hals,
 Og jeg var blod i Grundten!
 Da de nu gif saa anet om,
 Og glænde Dyd og Vre,
 Jeg hjemme blev og did ei kom,
 Ved hvad de var dem vore!
 En Bafart gløde jeg til Kom,
 Til Bed for Søenfte Kiste,
 Og Etædd de gjorde, hvor jeg kom,
 Vid mig som ad en Kiste,
 Og da jeg kom til Færens Gøard,
 Med Søver som var glide,
 Med Eld og Bergskiff og Maar,
 Jeg saae Anfyttre milde.
 Jeg Førborg sit i Pærens Stet,
 Mig røste alle Thunde,
 Og lærde Mand beflaget blot

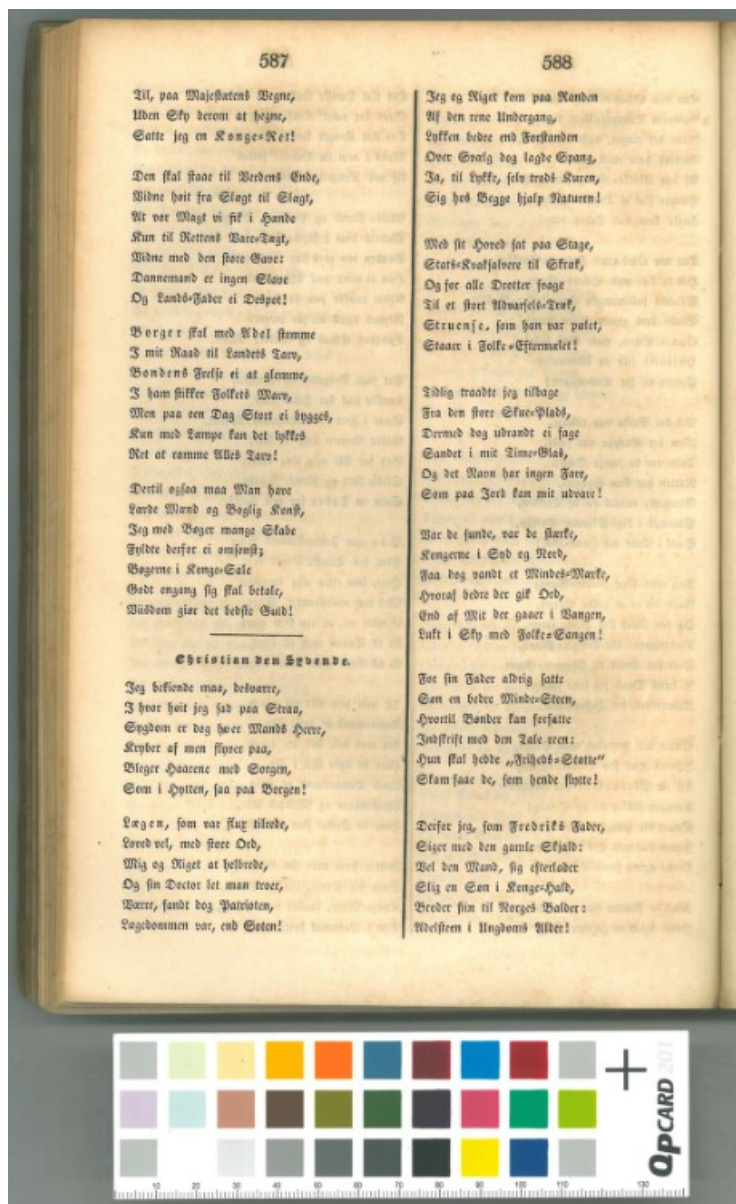

Til, paa Majsflaaten Begne,
I den Sky derom at begne,
Satte jeg en Konge-Ket!

Den skal staae til Verdens Ende,
Midt hvi fra Slagt til Slagt,
At vor Magt vi sit i Haende
Sin til Nettetens Bares-Dragt,
Midt med den store Gave:
Dannemand er ingen Slave
Og Land-Haber ei Despet!

Borger skal med Adels stemme
I mit Naad til Landets Lov,
Bonden Fjells ei at glemme,
I ham stikker Folkets Navn,
Men paa een Dag Stort ei bygges,
Kan med Kampen kan det lykkes
Net at ramme Alles Tare!

Det vil ogsaa maa Man have
Lerde Mænd og Boglig Kunst,
Jeg med Bøger mange Slade
Fikste derfor ei omsonst;
Bøgene i Konges-Sale
Gædt engang sig skal betale,
Hvad dem giar det bedste Guld!

Christian den Gyvende.

Jeg kende maa, betoerret,
I hvor høit jeg sad paa Stuen,
Egden er dog her Mandt Hver,
Kryber af men slyger paa,
Vilger Haarene med Sorgen,
Een i Hjerten, saa paa Bergen!

Læg en, som var flug tilude,
Lørd vel, med flere Død,
Mit og Niget at helbrede,
Og sin Doctor let man træer,
Vær, sandt dog Patrioten,
Lagdommen var, end Sten!

Jeg og Niget kom paa Kanden
Af den rene Undergang,
Folken beder end Forskanden
Over Svog dog lagde Spang,
Ja, til Lykke, sels trædt Kuren,
Eg hos Begge hjælp Naturen!

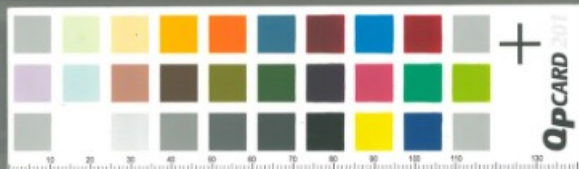
Med sit Hoved sat paa Stige,
Stats-Konkubere til Skrak,
Og for alle Dretter soge
Til et stort Hvarfets-Træk,
Struense, som han var polit,
Staar i Folke-Hjertelet!

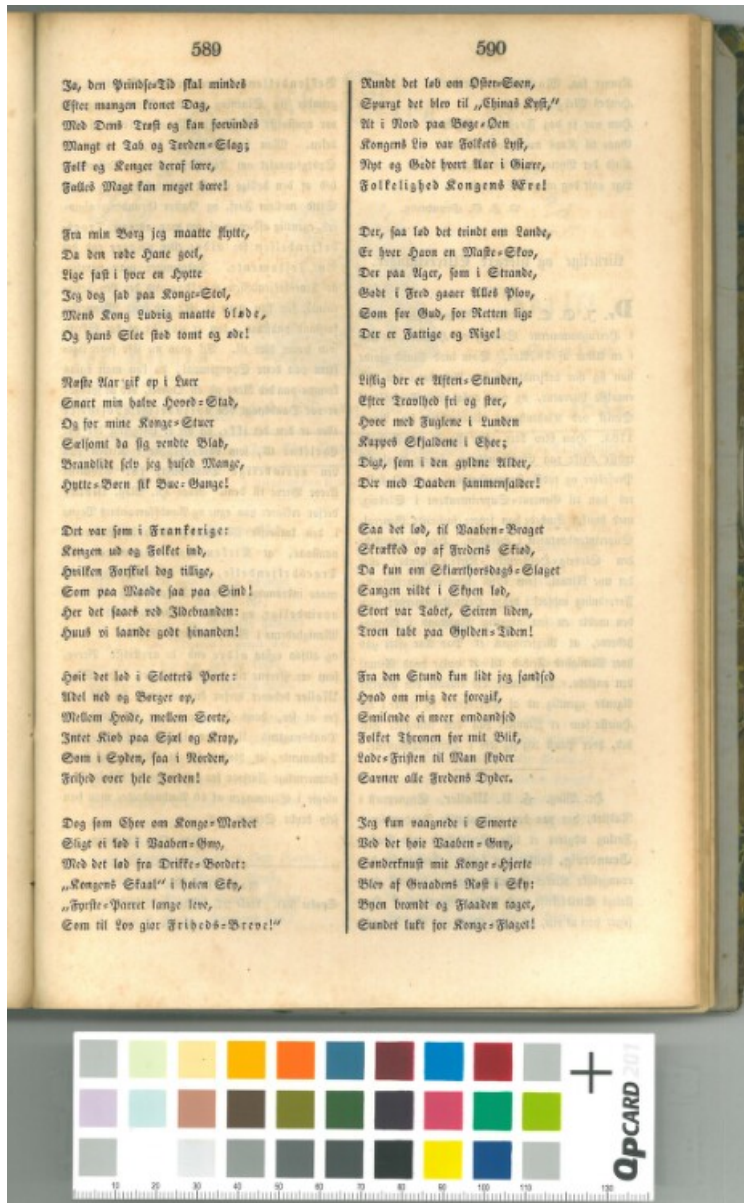
Tidlig traadte jeg tilbage
Fra den store Skue-Plads,
Dermed dog udvandt ei fage
Sindet i mit Time-Glas,
Og det Naan har ingen Fare,
Een paa Jord kan mit udvare!

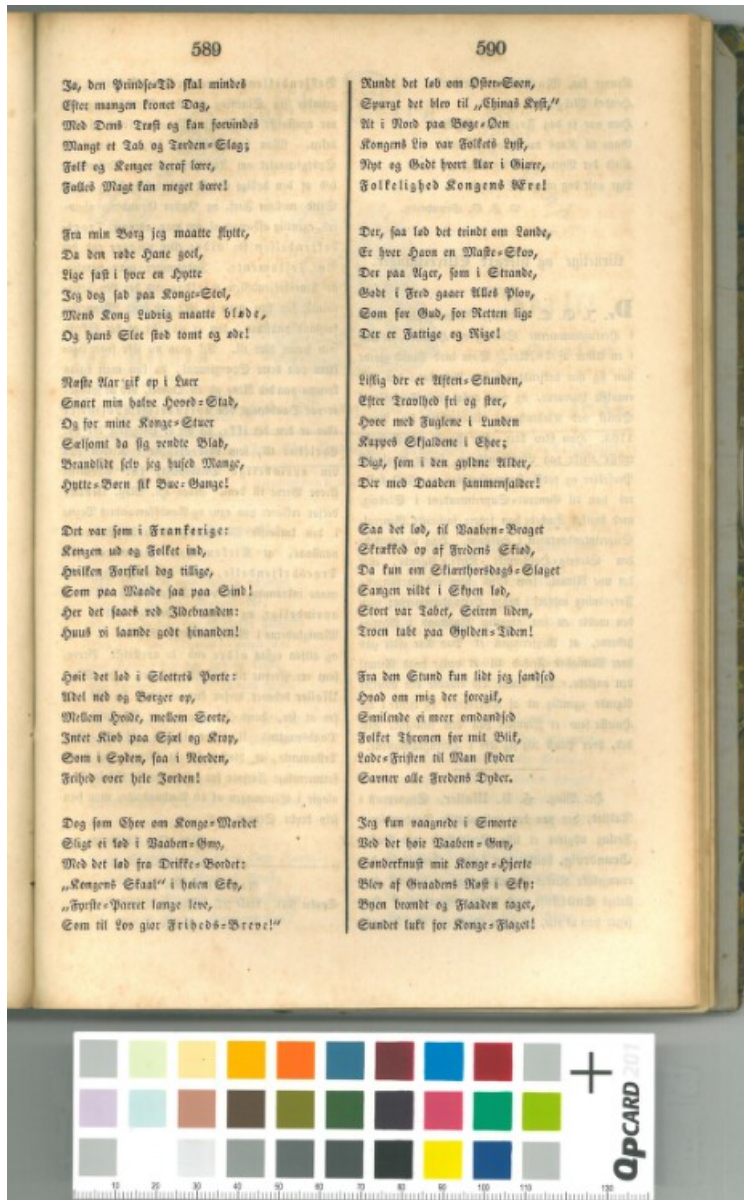
Nar de funde, var de stærke,
Kongerne i Svog og Need,
Saa dog vandt et Minde-Mærke,
Hvortil bedre der gik Død,
End af Mit der gaar i Bangen,
Lust i Sky med Folke-Sengen!

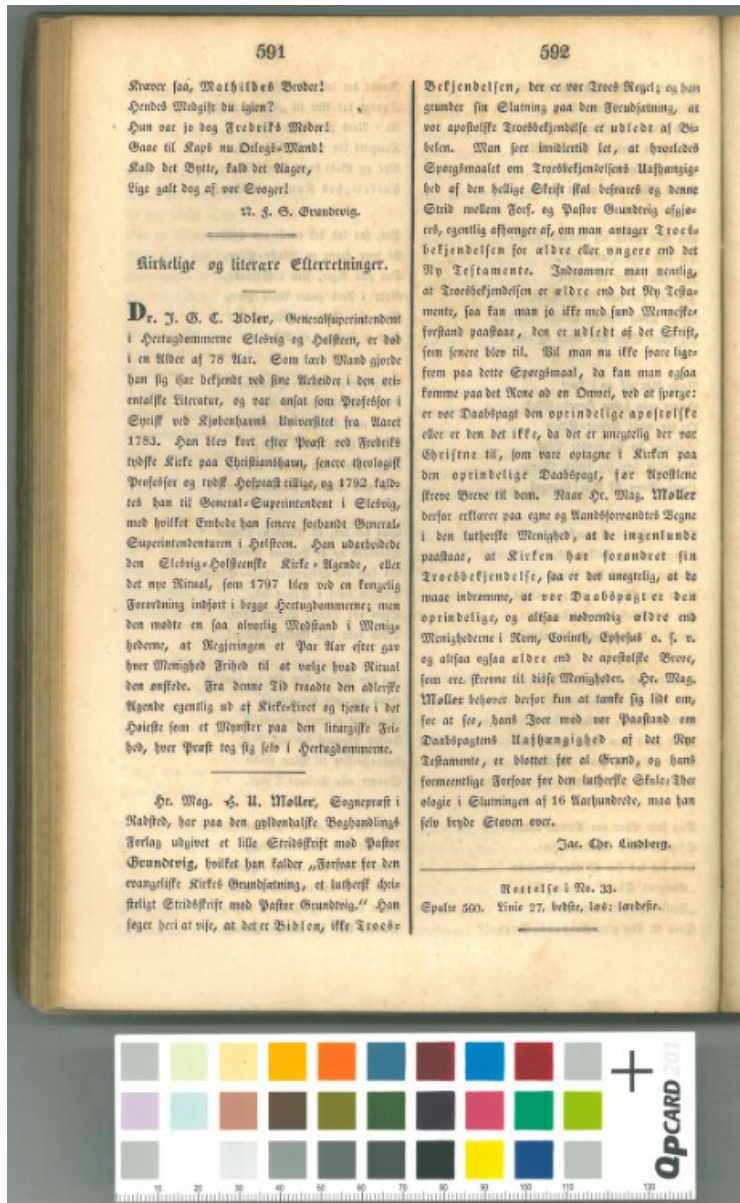
Jeg sin Fader aldrig satte
Een en bedre Minde-Steen,
Hvortil Bønder kan sefatte
Jusfist med den Tale stæn:
Jum skal hedde „Friedt-Stette“
Eskan saae de, som hende stotte!

Derfor jeg, som Fredrik's Fader,
Ejger med den gamle Skjald:
Vel den Mand, sig efterlader
Eg en Een i Konge-Hald,
Bredt sin til Kerges Halder:
Hvorfrem i Kongens Hæder!

Kvæder saa, Nathi kaldes Broder! ...
 Hendes Mødige du igjen? ...
 Hun var jo dog Tredeks Møder! ...
 Saa til Kapt nu Dolege-Møder! ...
 Kald det Bytt, kald det Nager, ...
 Vige galt dog af vor Svoger!

N. F. S. Grundtvig.

Kirkelige og literare Efterretninger.

Dr. J. G. C. Adler, Oecossuperintendent i Hertugdømmene Slesvig og Holsten, er død i en Alder af 78 Aar. Som lærd Mand gjorde han sig her bekendt ved sine Arbejder i den ecclesiastiske Literatur, og var ansat som Professor i Syssil ved Kjøbenhavns Universitet fra Aaret 1783. Han blev først efter Pæst ved Tredeks tidste Kirke paa Christianshavn, senere theologisk Professor og endelig Hofpredikant, og 1792 kaldtes han til General-Superintendent i Slesvig, med hvilket Embede han senere forbandt General-Superintendenturen i Holsten. Han udarbejdede den Slesvigske-Holstenske Kirke-Agende, eller det nye Ritual, som 1797 blev ved en kongelig Forordning indført i begge Hertugdømmene; men den mødte en saa alvorlig Modstand i Menighedene, at Regjeringen et Par Aar efter gav hver Menighed Frihed til at vælge hvad Ritual den ønskede. Fra denne Tid traadte den ældre Agende egentlig ud af Kirke-bogen og tjente i det Hele som et Mindesmaal paa den liturgiske Frihed, hvor Pæst tog sig selv i Hertugdømmene.

Dr. Mag. S. H. Møller, Bogenpræst i Nadsleb, har paa den guldendaliske Boghandlings-Berlag udgivet et lille Erindringsstykke med Pastor Grundtvig, hvilket han kaldte „Brevsæt for den evangeliiske Kirkes Grundfæstning, et luthersk hyldestigt Erindringsstykke med Pastor Grundtvig.“ Han siger deri at vide, at det er Bihlen, alle Troede-

Beljendelsen, der er vor Troes Regel; og han gænder sin Slutning paa den Forudsætning, at vor apostoliske Troedsfæstelse er udlædt af Bihlen. Man sees imidlertid let, at hovedsaget Spørgsmaalet om Troedsfæstelsens Uafhængighed af den hellige Skrift skal besvares og denne Etid mellem Troen og Pastor Grundtvig afsløres, egentlig afhænger af, om man antager Troen til Beljendelsen for ældre eller yngre end det Ny Testamente. Indvender man nemlig, at Troedsfæstelsen er ældre end det Ny Testamente, saa kan man jo ikke med sand Mennesser forhandl paafoote, den er udlædt af det Skrift, som senere blev til. Vil man nu ikke have sigt frem paa dette Spørgsmaal, da kan man ogsaa komme paa det Vene ad en Omvejs, ved at spørge: er vor Daabspagt den oprindelige apostoliske eller er den det ikke, da det er uagtetlig det var Christene til, som vare optagne i Kirken paa den oprindelige Daabspagt, for Kristene skrev Brevet til den. Naar Hr. Mag. Møller derfor tillægger paa egne og Raadforvandeds Begne i den lutherske Menighed, at de ingentunde paafoote, at Kirken har forandret sin Troedsfæstelse, saa er det uagtetlig, at de maae indrømme, at vor Daabspagt er den oprindelige, og altsaa nødvendigvis ældre end Menighedene i Rom, Corinth, Ephesus o. s. v. og altsaa ogsaa ældre end de apostoliske Brev, som ere skrevne til disse Menigheder. Hr. Mag. Møller behøver derfor kun at tænke sig lidt om, for at see, hans Troe med vor Paasand om Daabspagts Uafhængighed af det Ny Testamente, er blotet for al Grund, og hans formentlige Berhoer for den lutherske Skoles Theologie i Slutningen af 16 Aarhundrede, maa han selv kende Staven over.

Jac. Chr. Lundberg.

Hestilse i No. 33.
 Spalte 500. Linie 27, behøve, læs: lærdede.

